

3991

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΩΝ ΑΡΙΠΡΕΠΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΙ

ΠΕΛΑΓΩΝΕΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

τὸ τελεσθὲν ἐν τῷ ἐν Ἀμισῷ ἱερῷ ναῷ

τῆς Ἁγίας Τριάδος

ΛΟΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΟΥΜΕΛΙΔΟΥ

ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Σ. ΜΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1920

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ΤΩΝ ΑΡΙΠΡΕΠΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΙ

ΠΕΛΑΓΩΝΕΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

τὸ τελεσθὲν ἐν τῷ ἐν Ἀμισῷ ἱερῷ ναῷ
τῆς Ἁγίας Τριάδος

ΛΟΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΟΥΜΕΛΙΔΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1920

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τὴν 10 Μαΐου ἡμέραν Κυριακὴν, τελουμένου ἀρχιερατικοῦ μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν ἀριπρεπῶν Ἱεραρχῶν, τοῦ

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

πατρὸς τεσσάρων ἀγαθῶν καρπῶν, ἤτοι τῆς κατὰ Καισάρειαν Ἱερατ. Σχολῆς, τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου, τῶν ὀρφανοτροφείων θηλέων τε καὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ

ΠΕΛΑΓΩΝΕΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ ΦΟΡΟΠΟΥΛΟΥ

διευθυντοῦ, τοῦ πάνυ δράσαντος πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς ὡς ἀνεγνωρισμένου γυμνασίου, παρακαλοῦνται πάντες οἱ τῆς παιδείας ἐρασταὶ οἱ τιμῶντες τὴν μνήμην αὐτῶν, ὅπως παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος τελουμένην ἐπιμνημόσυνον τελετήν.

Ἄμισός, τῇ 7 Μαΐου 1920.

Ὁ ἐν ἐλαχίστοις εὐγνώμων μαθητὴς
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Σ. ΜΗΝΙΑΔΗΣ

Τὸν ἐπιμνημόσυνον λόγον θέλει ἐκφώνησει ὁ εὐφραδῆς Ἱεροκῆρυξ κ. Ν. Σουμελίδης.

**ΟΙ ΑΟΙΔΙΜΟΙ ΙΕΡΑΡΧΑΙ
ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΑΙ
ΠΕΛΑΓΩΝΕΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ**

Τῇ 10 Μαΐου τοῦ 1920 ἐτέλεσεν ὁ ἐκ Ζινδζή-δερεῖ τῆς Καισαρείας ἀπόφοιτος τῆς κατὰ Καισάρειαν Ἱερατικῆς σχολῆς Παναγιώτης Σ. Μηνιάδης ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἱερὸν μνημόσυνον ἐν ἐπιβλητικῇ σεμνότητι καὶ μεγαλοπρεπείᾳ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν δύο ποικιλοτρόπως εὐεργετησάντων τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν ἀοιδίμων ἀρχιερέων, τοῦ Καισαρείας Ἰωάννου καὶ τοῦ Πελαγωνείας Ἰωακείμ. Τὰ σωματεῖα τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου, τῆς Ἐφορείας τῶν Ἑλληνικῶν καθιδρυμάτων καὶ τῶν Ὀρφανοτροφείων, ὁ ἕψηλός τῶν γραμμάτων κόσμος Διευθύνται καὶ Διευθύντριαι ἐκπαιδευτηρίων Καθηγηταὶ καὶ Διδάσκαλοι διαφόρων σχολῶν οἱ Ἴατροί, ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας καὶ τῶν Προσφύγων, Διευθύνται τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς, οἱ σύμβουλοι τῆς Ἑλληνικῆς Λέσχης τοῦ Συλλόγου «Ἀναγέννησις» πρὸς δὲ τούτοις πλείστοι εὐγενεῖς κυρίαὶ καὶ κύριοι συνήνωσαν τὰς δεήσεις αὐτῶν ὑπὲρ τῶν ἀλήστου μνήμης παραδειγματικῶν ἐκείνων Ποιμεναρχῶν μετὰ τῶν τοῦ Ἁγίου Ζήλων κ. Εὐθυμίου, ἐπισκόπου τοῦ ἁγίου Ἀμασειᾶς κ. Γερμανοῦ Καραβαγγέλη, κατανυκτικώτατα τελέσαντος μετὰ τοῦ ἁγίου Πρωτοσυγκέλλου καὶ τοῦ τῆς Ἐκκλησίας κλήρου τὴν λειτουργίαν τὴν ἀρτοκλασίαν, καὶ τὴν ἐπιμνημόσυνον τελετὴν, ἣν συγκινητικωτάτην καθίστη ἢ ἐπὶ τῶν κολλύβων ἀποτομῇ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ὁ χορὸς τῶν ἱεροψαλτῶν, ὑπὲρ περιγραφῆν δὲ ὁ ἕξ εἴκοσι ἑννέα (29) ὄρφανῶν, θυμάτων τοῦ ἐκ-

τοπισμοῦ, μαθητριῶν τῶν ἐν τῇ Ἀμισῷ Ὀρφανοτροφείῳ διευθυνόμενος ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας.

Τὸν κολοφῶνα τῆς ἐπιβλητικωτάτης καὶ συγκινητικωτάτης ἱεροτελεστίας ἐπέθηνκεν ὁ διευθυντὴς τῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἱεροκῆρυξ τῆς ἱεραῆς Ἐκκλησίας κ. Σουμελίδης ἐξιμνήσας τοὺς ἀοιδίμους διὰ τοῦ κατωτέρω ἐπιμνημοσύνου λόγου.

Μετὰ τὴν ἱεροτελεσίαν μετέβησαν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Παναγιώτου Μηνιάδου μετὰ τοῦ ἁγίου Ζήλων ἅπαντος τοῦ κλήρου τῶν Συμβούλων καὶ καθηγητῶν τῶν ἐκπαιδευτηρίων, οἱ μετασχόντες τῆς ἱεραῆς τελετῆς, ὅπου μετὰ τὴν εἰθισμένην εὐχὴν καὶ τὸν ἁγιασμόν τοῦ εὐκτηρίου Οἴκου του ὁ ἅγιος Ζήλων κ. Εὐθύμιος διὰ θερμοτάτων λέξεων ἐξέφρασε πρὸς τὸν Παναγιώτην Μηνιάδην τὴν βυθυτάτην εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν τοιαύτην πρωτοβουλίαν, μεθ' ἧς συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀπονομὴν δικαίας τιμῆς τοῖς ἀλήστου μνήμης ἱεράρχαις ἀνταξίας τῶν μεγάλων ἔργων καὶ τῶν σπανίων ποιμαντορικῶν ἀρετῶν αὐτῶν.

«Καὶ δώσω ὑμῖν ποιμένας κατὰ τὴν καρδίαν μου καὶ ποιμανοῦσιν ὑμᾶς ποιμαίνοντες μετ' ἐπιστήμης.»

(Ἱερ. γ 15)

Σήμερον, Θεοφιλέστατε Δέσποτα καὶ ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὑπὸ τοὺς εὐλογητοὺς θόλους τοῦ ἱεροῦ τούτου Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος τελεῖται ἐν μνημόσυνον ἀσύνηθες καὶ ιδιόρρυθμον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι δὲν θὰ ἀφήσῃ ἀσυγκίνητον οὐδὲ ἓνα ἐκ τῶν παρόντων.

Συνήθως μνημόσυνα τελοῦσιν εἴτε συγγενεῖς ὑπὲρ συγγενῶν, εἴτε σωματεῖόν τι ἢ τὸ κοινὸν μιᾶς πόλεως ὑπὲρ τῶν ἐθνικοφελῶς δρασάντων ἐν αὐτῇ. Ἄλλ' ἰδιώτης ὑπὲρ ἀρχόντων πολιτικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν τελῶν μνημόσυνον ὡς φόρον εὐγνωμοσύνης δι' ὅσα καλὰ ἔπραξαν ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας θὰ ὁμολογήσητε βεβαίως ὅτι σπανίως ἀπαντᾶται.

Διὰ τοῦτο δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Μηνιάδου διοργανωθὲν σήμερον μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων Ἀρχιερέων Καισαρείας Ἰωάννου καὶ Πελαγονείας Ἰωακείμ Φοροπούλου, ἀποδεικνύον τὴν λεπτότητα τῶν αἰσθημάτων αὐτοῦ, συναποδεικνύει καὶ

τὴν εὐγένειαν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἐν γένει, ἐν τῇ ὁποίᾳ οἱ μεγάλοι ἄνδρες δὲν λησμονοῦνται, ἀλλὰ καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον γεραίρονται καὶ μνημονεύονται καὶ κοινῇ ὑπὸ τοῦ ἔθνους ὅλου καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τῶν ἀτόμων ἐκάστων.

Ἡ δὲ ἐκλογή καὶ προτίμησις αὕτη τῶν ἐν λόγῳ Ἱεραρχῶν ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Μηνιάδου εἶνε δικαιοτάτη· διότι τῷ ὄντι, ἐὰν ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσιν Ἀρχιερεῖς — ὀλίγοι δυστυχῶς — συναισθανόμενοι ὅλον τὸ ὕψος καὶ ὄλην τὴν βαρύτητα τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν καὶ ἀγωνιζόμενοι ὅπως ἀνταποκριθῶσι πρὸς ταύτην, οἱ δύο οὗτοι δικαίως κατέχουσι τὴν πρώτην σειρὰν μεταξὺ αὐτῶν, καθὼς θὰ ἀποδείξῃ τοῦτο σύντομος σκιαγραφία τῆς δράσεως αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ μελέτη τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ὄχι μόνον ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων εὐγνωμοσύνης πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ καὶ πρόξενος μεγίστης ὠφελείας γίνεται εἰς τοὺς μελετῶντας, διὰ τοῦτο ἐλπίζω ὅτι ἀσμένως θὰ ἀκούσητε τὰ ἐξῆς ὀλίγα περὶ τοῦ Καισαρείας Ἰωάννου καὶ τοῦ Πελαγονείας Ἰωακείμ Φοροπούλου.

Καὶ ὁ μὲν τοῦ μεγάλου οὐρανοφάντορος ἀντί-ξιος διάδοχος Καισαρείας Ἰωάννης Ἀναστασιάδης γεννηθεὶς τὸν Μάϊον τοῦ 1834 ἐν Ἰντζέσου, κωμopolεὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, μετὰ τὴν στοιχειώδη ἐν τῇ γενετείᾳ αὐτοῦ παιδείωσιν, ἀπῆλθε τῷ 1851 εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν φιλομάθει-άν του. Καὶ ἐπὶ ἐν μὲν ἔτος ἤκουσε μαθήματα ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, εἶτα δὲ εἰσήχθη εἰς τὴν

ἐν Χάλκῃ θεολογικὴν σχολὴν, ἐξ ἧς μετὰ εὐδοκίμους σπουδὰς ἀπεφοίτησε διάκονος ἐν τῷ 1858 μὲ βαθμὸν διπλάματος « Ἀριστα ». Ἀφοῦ δὲ περιῆλθε τὰς μονὰς τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους σπουδάζων τὸ πολίτευμα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησε τοὺς ἁγίους Τόπους ἐν Ἱερουσαλῆμ. ἐπανέκαμψεν εἰς Ἰντζέσου τῷ 1860.

Ὁ τότε Μητροπολίτης Καισαρείας Παῖσιος ἐκτιμῶν τὰς γνώσεις καὶ τὸν ζῆλον τοῦ Ἰωάννου ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐν τῇ μονῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου συστάσης μικρᾶς Ἱερατικῆς Σχολῆς, τὴν ὁποίαν διηύθυνε διδάσκων μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου ἐπὶ δύο μόνον ἔτη. Διότι ποθῶν ἀνωτέρας σπουδῆς μετέβη εἰς Ἀθήνας, ἔνθα ἐπὶ διετίαν ἤκουσε μαθήματα ἐν τῇ φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς Ἑσπερίαν. εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ Στρασβούργου, τῆς Ἐιγελβέργης καὶ τῆς Γοτίγγης, ἐν οἷς διήκουσε ἀνώτερα θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ μαθήματα ἐκμαθῶν συνάμα τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1867 ἐπανελθὼν εἰς Κων]πολιν διορίσθη Καθηγῆς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης διδάξας ἐν αὐτῇ ἐπὶ ὀκταετίαν. Κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος τῆς καθηγεσίας του ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ ἐχειροθετήθη Ἀρχιμανδρίτης ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ ΣΤ'.

Τῷ 1875 ὁ ἐν Γερμανίᾳ Παλαιοκαθολικοὶ ἔστειλαν πρεσβείαν εἰς Κων]πολιν καὶ προσεκάλεσαν τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν νὰ ἀποστείλῃ ἀντιπροσώπους εἰς τὴν ἐν Βόννῃ συγκροτηθεσομένην

μεγάλην Σύνοδον τῶν Παλαιοκαθολικῶν. Τὸ Πατριαρχεῖον ἀφοῦ ἐμελέτησε καλῶς τὸ ζήτημα καὶ ἔλαβεν ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς δογματικῆς διδασκαλίας αὐτῶν, ἐδέχθη τὴν γενομένην πρότασιν καὶ ὑπέδειξεν ὡς ἀντιπροσώπους αὐτῆς τοὺς τῷ ὄντι ἀρμοδιωτάτους, Φιλόθεον Βρυέννιον Σχολάρχην τότε τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ Ἰωάννην Ἀναστασιάδην καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, οἱ ὅποιοι ἀπεδείχθησαν κατὰ πάντα ἀντάξιοι τῆς ἐκλογῆς, τιμήσαντες ἐν τῇ Δύσει τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀποσπᾶσαντες λίαν κολακευτικὰς κρίσεις περὶ αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν Παλαιοκαθολικῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Δοίλιγγερ. Διὰ τοῦτο δὲ ἅμα τῇ ἐπανόδῳ αὐτῶν ἡ Μ. Ἐκκλησία τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῆς ἐκδηλοῦσα τὸν μὲν Φιλόθεον Βρυέννιον προήγαγεν εἰς Μητροπολίτην Σερρών, τὸν δὲ Ἰωάννην εἰς Σχολάρχην τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς.

Εἰς τὴν νέαν ταύτην θέσιν παρέσχε τρανὰ δείγματα τῆς συνέσεως καὶ ἰκανότητος αὐτοῦ, εὐδοκίμως διευθύνων τὴν μεγαλάνυμον Σχολὴν ἐπὶ τρία ἔτη· περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους ἐξελέγη Μητροπολίτης Καισαρείας ἐπὶ Ἰωακείμ τοῦ Β΄, κατόπιν τῆς παραιτήσεως τοῦ Μεθοδίου χηρευσάσης τῆς πρωτοθρόνου ταύτης Μητροπόλεως τὴν ὁποίαν κατεκόσμησε καὶ ἐλάμπρυνεν ἄλλοτε ὁ μέγας τῆς Οἰκουμένης διδάσκαλος καὶ πατήρ ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος καὶ οἱ ἀπ' αὐτῆς ἐξανασταῖντες περίλαμπροι Γρηγόριοι· τῇ δὲ 21 Μαΐου 1878 ἐχειροτονήθη Ἀρχιερεὺς ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῶν Πατριαρχείων λει-

τουργούντων τοῦ Μητροπολίτου Ἐφέσου Ἀγαθαγγέλου καὶ ἄλλων συνοδικῶν Ἀρχιερέων.

Μετὰ τὴν χειροτονίαν του διέτριψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπὶ τρεῖς περίπου μῆνας καὶ διὰ τὴν συμπληρώσιν τὰ Σχολαρχιακά του καθήκοντα καὶ δι' ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας του. Κατ' αὐτὸ δὲ τὸ διάστημα ἀνασυνέστησε τὴν Καππαδοκικὴν ἀδελφότητα ἐν Κων]πόλει, τὴν ὁποίαν ἤλπιζεν ὅτι θὰ εἶχε σπουδαιότατον συνεργὸν εἰς τὰς πρὸς βελτίωσιν τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ προσπάθειας. Ἀναχωρήσας τέλος ἐκ Κων]πόλεως ἔφθασεν εἰς Καισάρειαν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1878. Καὶ ἤδη ἀρχίζει ἡ γονιμοτάτη καὶ κατ' ἐξοχὴν εὐεργετικὴ ποιμαντορικὴ αὐτοῦ δραῖσις, ἡ ὁποία πριτρέπει εἰς ἀμηχανίαν καὶ τὴν μᾶλλον εὐστροφον γλῶσσαν ἀποροῦσαν τί πρῶτον καὶ τί ὕστερον νὰ ἀναφέρῃ τῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων.

Ἡ πλήρης συναίσθησις τῶν ποιμαντορικῶν καθηκόντων, ἡ πολυετής καὶ ἐνδελεχῆς προπαρασκευὴ εἰς τὴν ἔνδοξον ταύτην ἀποστολὴν, ἡ ἀφθονία φυσικῶν καὶ ἐπικτήτων χαρισμάτων, ὁ πλοῦτος τῶν γνώσεων τῆς τε θύραθεν καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλολογίας καὶ τὰ παραδείγματα τῶν μεγακλεῶν προκατόχων του ἐκίνουν τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ καρδίαν καὶ ἐξέκαιον τὴν ἱερὸν πόθον πρὸς ἠθικὴν, θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀνάπλασιν τῆς ἐπαρχίας του, ἡ ὁποία «Μητρόπολις καὶ καθηγεμὼν τῶν λόγων» οὕσα ἄλλοτε κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ναζιανζηνοῦ Γρηγορίου, εἶχε περιέλθῃ ἐσχάτως εἰς οἰκτρὰν καὶ ἀξιοθρήνητον θέσιν.

Διὰ τὸ ἀπόκεντρον καὶ δυσκοινώνητον τοῦ τόπου εὐρεθέντες οἱ Καππαδόκαι μᾶλλον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν καὶ πίεσιν τῶν τυράννων ἐκένωσαν τὸ πικρὸν ποτήριον τῆς σκλαβιάς μέχρι τρυγός. Αἱ Ἑλικωνιάδες καὶ Χορηβίτηδες Μοῦσαι ἐφυγαδεύθησαν παντελῶς, ἀμάθεια καὶ δεισιδαιμονία, ἔνδεια καὶ ἀθλιότης ἐπέπεσαν ἐπὶ τὸν τόπον· ὁ δὲ νοήμων Καππαδοκικὸς λαὸς, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε κατεθέλγετο μὲ τὴν μελισταγῆ καὶ ἐμπνευσμένην ρητορείαν τοῦ Μεγ. Βασιλείου καὶ τῶν Γρηγορίων, ἀντικατέστησε, φεῦ! καὶ αὐτὴν τὴν ἡδύφθογγον καὶ ἐμμελεστάτην προγονικὴν γλῶσσαν διὰ τοῦ βαρβάρου ἰδῶματος τῶν κρατούντων. Ἀθλία διοικήσεις, ἔλλειψις ἀσφαλείας, ἔλλειψις ἐργασίας ἠνάγκαζον τὸ πλεῖστον τῶν ἐργατικῶν Καππαδοκῶν νὰ ἐκπατριζῶνται χάριν βιοπορισμοῦ, καταδικάζοντες εἰς ἐρήμωσιν καὶ μαρασμὸν τὴν γῆν τῶν πατέρων των. Τὸ δὲ χεῖριστον πάντων, λύκοι βαρεῖς ὑπὸ τὸ πρᾶον ἔνδυμα ἱεραποστόλων ἐπέδραμον τὴν χώραν ἐκ τοῦ νέου καὶ παλαιοῦ κόσμου ἐκμεταλλευόμενοι τὴν τοιαύτην θέσιν τῶν κατοίκων καὶ θηρεύοντες εὐάλωτα θηράματα εἰς τὰς πλεκτάνας αὐτῶν.

Τοιαύτη ἦτο ἡ θέσις τῆς πρωτοθρόνου καὶ μεγαλωνύμου ἐπαρχίας, τὴν ὁποίαν ὁ οὐράνιος δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν Ἰωάννην, ποιμένα κατὰ τὴν καρδίαν Αὐτοῦ, διὰ νὰ ποιμαίνῃ αὐτὴν μετ' ἐπιστήμης. Ὁ δὲ Ἰωάννης συνησθάνετο βεβαίως εἶπερ τις καὶ ἄλλος τὴν διανοητικὴν, ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀθλιότητα τῆς ἐπαρχίας.

Ἀλλὰ πεπορθῶς εἰς τὴν τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσαν καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσαν θεῖαν χάριν ἀφ' ἑνὸς καὶ εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἰδίας θελήσεως ἀφ' ἑτέρου, ἐπελήφθη τοῦ ἔργου δραστηρίως καὶ ἐπέφερεν ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου ἀποτελέσματα θαυμάσια, τὰ ὁποῖα καταδεικνύουσι τί δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ Ἀρχιερεὺς συναισθανόμενος ὅτι ἐτάχθη διὰ νὰ βόσκη τὸ ποῖμνιον καὶ ὄχι ἑαυτόν.

Περιερχόμενος λοιπὸν ἀόκνως πόλεις καὶ κώμας καὶ χωρία καὶ διοργανῶν καὶ διαρρυθμίζων τὰ ἐκπαιδευτικὰ αὐτῶν, ἀντελήφθη τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἰδρύσεως μιᾶς κεντρικῆς ἀνωτέρας Σχολῆς, ἡ ὁποία νὰ καταρτίξῃ διὰ τὴν ἐπαρχίαν καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν διδασκάλους καὶ ἱερεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο εὐθύς τῷ 1880 ἐπεχείρησε τὴν ἴδρυσιν κεντρικῆς ἐπαρχιακῆς Σχολῆς ἐντὸς τῆς Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον προήγαγεν εἰς Ἱερατικὴν Σχολὴν ἀπάσης τῆς Μ. Ἀσίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ροδοκανάκειος Ἱερατικὴ Σχολή, ἔξασφαλίσας δι' ἀτόπτων κόπων ὑπὲρ αὐτῆς ἑτησίαν προσφορὰν 5000 φράγκων τοῦ ἐν Μασσαλία μεγαθύμου ὁμογενοῦς Θεοδώρου Ροδοκανάκη. Καίτοι δὲ ἡ ἑτησία αὕτη προσφορὰ τοῦ μεγάλου εὐεργέτου 7 μόνον ἔτη διήρκεσεν, ἡ φιλομουσία ὅμως τῶν Καππαδοκῶν καὶ τῶν ἄλλω ὁμογενῶν ἀρκούντως ἐπροίκισε τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν προθύμως προσενεγκόντων τῷ ρέκτῃ Μητροπολίτῃ τοὺς προαιρετικοὺς ἐράνους αὐτῶν ἐν Ἀμισῷ, Πάφρα, Ἀδάνοις, Ταρσῷ, Μερσίνη, Σμύρνη, Ἰκονίῳ, Κων/πόλει καὶ ἀλλαχοῦ, ὥστε ἡ

Σχολή ἀπὸ τοῦ 1889 μετωνομασθεῖσα Καππαδοκική Ἱερατική Σχολή πρήχθη εἰς τέλειον Γυμνάσιον μὲ 7 τάξεις, 3 ἑλληνικοῦ καὶ 4 Γυμνασίου, καὶ ἀναγνωρισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τῆς διευθύνσεως Ἰωακείμ Φοροπούλου, ἐξηκολούθησεν ὡς φάρος τηλαυγῆς ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἀνατολῆς τὴν φωτιστικὴν λειτουργίαν ἀπρόσκοπτον πρὸς χαρὰν ἑαυτοῦ τοῦ Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος ἠγάλλετο βλέπων τὴν Σχολὴν αὐτοῦ πρῶτον μὲν διδασκαλεῖον τῆς τε ἰδίας καὶ τῶν πέριξ ἐπαρχιῶν, δεύτερον φυτώριον ἱεροῦ κλήρου, τρίτον προγυμναστήριον ἐμπορικῆς, βιομηχανικῆς καὶ πάσης ἄλλης ὑψηλῆς πρακτικῆς ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ ἐνεργείας καὶ τέταρτον ἀνεγνωρισμένον Γυμνάσιον ἐπιστημονικῆς προπαρασκευῆς.

Ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀνδρικήν δράσεως λαμπρὸν τοῦτο φυτώριον ἴδρυσεν ἐκεῖ τὸ 1885 ὁ θαυμάσιος Ἱεράρχης ἄλλο φυτώριον γυναικείας μορφώσεως τὸ Καππαδοκικὸν κεντρικὸν Παρθεναγωγεῖον, ἐν ᾧ ἀνατρέφονται καὶ ἐκπαιδεύονται αἱ τῆς ἐπαρχίας διδασκάλισσαι καὶ ἑλληνοπρεπῶς μεμορφωμέναι οἰκοδέσποιναί καὶ μητέρες.

Ἄλλ' ὁ Μητροπολίτης Ἰωάννης ἀνεπαρκῆ κρίνων τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν καὶ τὸ κεντρικὸν Παρθεναγωγεῖον πρὸς πλήρωσιν πασῶν τῶν ἀναγκῶν τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ ποιμνίου, εἰκότως δὲ φρονῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρορῶνται ἀπροστάτευτα τὰ τῆς τύχης ἀπόκληρά, τὰ ὄρφανὰ καὶ πτωχὰ τέκνα, ἴδρυσεν ὡς ἄλλοις Μέγας Βασίλειος καὶ δύο ὄρφανοτροφεία ἐν τῶν ἀρρένων καὶ ἐν τῶν θηλέων, βασιζόμενά

κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ἐτησίαν ἑκατοντάλιρον προσφορὰν ἀνωδύμου χορηγοῦ Καππαδόκου (ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς πιθανωτέρας γνώμας εἶνε αὐτὸς οὗτος ὁ Μητροπολίτης) καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ ἀξιόζηλον παράδειγμα ἐμιμήθησαν ἀμέσως πολλοὶ φιλόανθρωποι ἐπαρχιώται διὰ γενναίων προσφορῶν. Εἰς τὰ ὄρφανοτροφεία ταῦτα εὐρίσκουσιν ἀσφαλὲς ἄσυλον τὰ ὄρφανὰ τῆς Καππαδοκίας καὶ τῶν πέριξ χωρῶν, ἐκπαιδεύονται θρησκευτικῶς καὶ ἑλληνικῶς καὶ μαθάνουσι καὶ τέχνην τινὰ βιοποριστικὴν.

Ἄλλὰ δὲν περιορίζεν ὁ ἀληθῆς ποιμὴν τὴν ὑπὲρ τῆς ἀνυψώσεως τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων πρόνοιαν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων μορφωτικῶν ἰδρυμάτων, εἰς τὴν ἀναζήτησιν ἀρίστων λειτουργῶν τῆς παιδείας, τῶν ὁποῖων εὐρεσις καὶ διὰ τὸ ἀπομεμακρυσμένον τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν ἀδυναμίαν πρὸς παροχὴν μεγάλων ἀντιμισθιῶν πολλοὺς καὶ ἀτρότους παρεῖχεν ἀ' τῷ μόχθου, ἀλλὰ πρὸς πᾶσι τούτοις οὐδέποτε διέλιπε ἀγρόπνως ἐποπτεύων τὴν γενομένην παιδευτικὴν ἐργασίαν, ἰδίως ἐν τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ, καὶ ἕνα ἕκαστον τῶν μαθητῶν πλέον ἢ ὡς φιλόστοργος πατὴρ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ διαίτῃ, ἐν ταῖς μελέταις ἐν ταῖς ἀσθενείαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς σχέσεσιν αὐτοῦ. Μάρτυρες τῶν λόγων μου οἱ εἰς χιλιάδας ἀνερχόμενοι ὑπότροφοι τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς, οἱ ὁποῖοι δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς συνέρορον αὐτόθι πανταχόθεν καὶ δῆ καὶ ἐκ Κων]πόλεως, διότι εὐρισκὸν πατριζὴν ἐπίβλεψιν καὶ μητρικὴν περιθαλψιν εἰς τὸ οἰκοτροφεῖον τῆς Σχολῆς, καὶ οἱ

ὅποιοι ἀποφοιτῶντες ἐγένοντο ὡς τόσαι ἐστίαι φωτὸς εἰς τὴν ἐν σκότει καθημένην Ἀνατολήν.

Τῷ 1886 ἐκλήθη συνοδικὸς ὑπὸ Ἰωακείμ τοῦ Δ'. Παραιτηθέντος δὲ αὐτοῦ διὰ λόγους ἀσθενείας, ἐξελέγη τοποτηρητὴς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ὅποτε εἰργάσθη ἐκθύμως πρὸς ἐπάνοδον Ἰωακείμ τοῦ Γ'. τοῦ ὁποίου μέχρι τέλους διετέλει ἄλλος θιασώτης καὶ θαυμαστής. Ἄλλὰ γενομένου Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Ε', ἀπῆλθεν ὁ Καισαρείας εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπαρχίαν. Τὴν δὲ ἐπάνοδον αὐτὴν κατέστησε χρησιμωτάτην διὰ τὰ ἐκπαιδευτήρια αὐτῆς· διότι διεληθὼν διὰ Σμύρνης καὶ Ἀμισοῦ συνέλεξεν ἐράτους ὑπὲρ τῶν Σχολῶν παρὰ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις εὐπόρων ἐπαρχιωτῶν του. Διότι, ἄς σημειωθῆ καὶ τοῦτο ὁ ἀκούραστος Μητροπολίτης τὸ πρὸς συντήρησιν τῶν εὐαγῶν ἰδρυμάτων αὐτοῦ ἔλαιον συνῆγε κατὰ σταγόνας δι' ἀτρούτων πόνων καὶ μακρῶν ὁδοιποριῶν ἐκθλίβων ἐκ τῶν βαλαντίων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Τουρκίας ἐγκατεσπαρμένων πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων.

Τῷ 1894 μετέβη αὐθις εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπ' ἀδεία καὶ μετέσχε τῆς πρὸς ἐκλογὴν πατριάρχου ἐκλογικῆς συνελεύσεως· θὰ ἐξελέγετο δὲ πατριάρχης αὐτὸς, ἂν μὴ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐκλεξιμῶν διεγράφετο ὑπὸ τῆς ὑψηλῆς Πύλης. Ἄλλ' ἢ ἔλευσις αὐτοῦ εἰς βασιλεύουσαν δὲν ἀπέβλεπε τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν, ἀλλὰ τὴν θεραπείαν τῆς πασχούσης ὑγείας του. Διότι αἱ διηνεκεῖς

φροντίδες καὶ οἱ μεγάλοι κόποι κατέβαλον τὸ σῶμα αὐτοῦ· κατὰ συμβουλήν δὲ τῶν ἰατρῶν ἐδέησε νὰ μεταβῆ εἰς Μόναχον καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν ὑδροθεραπευτικὴν μέθοδον τοῦ ἀββᾶ Κνόϊπ. Ἀναλαβὼν ἐπέστρεψε τῷ 1896 εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅποτε προσεκλήθη συνοδικός· ἀλλὰ νοσταλγῶν διὰ τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα καὶ θεωρῶν ἀπαραίτητον τὴν παρουσίαν του διὰ τὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς ἐπαρχίας, δὲν ἐδέχθη τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀπῆλθεν εἰς Καισάρειαν διὰ τὰ ἐξακολουθήσει τὸ ἀναμορφωτικὸν ἔργον του.

Μικρὸν πρὸ τοῦ πολυκλαύστου θανάτου αὐτοῦ ὁ θαυμαστὸς ἀνὴρ ὁ ἐξ ἀπόρων πόρους εὐρίσκων κατόρθωσε νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὴν ἴδρυσιν ἰδιαιτέρου καλλιμαρμάρου νοσοκομείου πληροῦντος τὰς θεραπευτικὰς ἀνάγκας τῆς τῶν γραμμάτων πόλεως αὐτοῦ. Πλὴν δὲ τῶν κεντρικῶν τούτων περὶ τὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐν Ζιντζίδερε Σχολείων τὰ ὁποῖα πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν εὐδόκιμον καὶ καρποφόρον λειτουργίαν των συνδυάζοντα καὶ τὸ ἐξωτερικῶς ὡραῖον καὶ μεγαλοπρεπὲς, ἀποτελοῦσι ὁ καλὸς ποιμὴν, ὅπως καὶ πανταχοῦ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὑπάρχωσιν ἀνάλογα πρὸς τοὺς δυνατοὺς πόρους τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων καὶ χωρίων ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων καὶ θηλέων, ὥστε ἡ ἱστορία δικαιοτάτα θὰ ἀπονεύμῃ αὐτῷ τὸν τίτλον τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς Καππαδοκίας.

Ἄς μὴ ὑποτεθῆ δὲ ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου εἶχε νὰ πολεμήσῃ ὁ αἰόδιμος μόνον οἰκονομικῆς φύσεως δυσχερεία. Ὅχι. Ἑλλη-

νες εἶνε καὶ οἱ Καππαδόκαι· καὶ ὅπως εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἀπαραίτητον νόσημα εἶναι οἱ κομματισμοὶ, οὕτω καὶ αὐτόθι εἶχεν ὁ αἰόδιμος μίαν μερίδα τῶν Καππαδοκῶν ἀντιπολιτευομένην καὶ λυσσῶδῶς πολεμοῦσαν τὸ μέγα μορφωτικὸν αὐτοῦ ἔργον. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἀτάραχος καὶ ἀπτόητος, ὡς ὄντως μέγας, μετὰ συνέσεως καὶ διορατικότητος ἐκτάκτου ἀπέτρεπε καὶ ἐξουδετέρου τὰ βέλη αὐτῶν, καὶ μηδύλως ἀποδυσπετῶν καὶ ἀποθαρρυνόμενος, ἔρρωμενέστερον τὸναντίον ἔβαινεν εἰς τὰ πρόσω.

Ἄλλὰ πρὸς δίκαιον ἔπαινον τῆς πλειονότητος τῶν Καππαδοκῶν πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ὀλίγους ἀντιπολιτευομένους αὐτοῦ, οἱ λοιποὶ πάντες μετὰ θαυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης βλέποντες τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου καὶ τὴν εἰς τὸ καθῆκον ἀφοσίωσιν, δὲν ἔπαινον ἐνισχύοντες αὐτὸν προθύμως εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Ἄλλὰ καταναλισκόμενος εἰς μόχθους καὶ μερίμνας νυχθημερὸν ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνυψώσεως τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ, ἡσθένησε. Ἡ ἀσθένεια, πρὸς μεγάλην λύπην τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἦτο σοβαρὰ, καὶ ὁ κίνδυνος προφανής. Αὐθόρμητος ὁ λαὸς συμπάσης τῆς ἐπαρχίας ἐν ἀγρυπνίαις καὶ λιτανείαις ἐδέετο τοῦ ὑψίστου ὑπὲρ ἀναρρώσεως τοῦ πεφιλημένου ποιμένου. Ὁ δὲ βοηθὸς αὐτοῦ τότε ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ Γερβάσιος Σαρασίτης δι' ἐγκυκλίου γράμματος προσεκάλεσε καὶ τοὺς ἐν τῇ διασπορᾷ εὐρισκομένους ἐπαρχιώτας αὐτοῦ νὰ πράξωσι τὸ αὐτὸ, ὅπερ καὶ ἐνιαυθὰ ἐγένετο τῇ 27 Ἀπριλίου 1902.

Ἄλλ' ἡ θεία Πρόνοια δὲν εἰσήκουσε τὰς δεήσεις αὐτῶν, διότι ἤθελε πλέον νὰ ἀναπαύσῃ τὸν πιστὸν αὐτῆς στρατιώτην, ὁ ὁποῖος ὑπηρετῶν τὰς φιλανθρωποὺς βουλὰς Αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας εἶχεν ἐξαντλήσει μαζὶ μὲ τὸν τελευταῖον ὀβολὸν καὶ τὴν τελευταίαν ἰκμάδα τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ ἐδικαιοῦτο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Καὶ οὕτω τῇ 29 Ἀπριλίου τοῦ 1902 παρέδωκε τὴν ἀγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας τοῦ Πλάστου, καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ἀγωνίᾳ τοῦ θανάτου μονολογῶν καὶ ζητῶν πληροφορίας περὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς.

Πένθος βαρὺν ἐκάλυψε τὴν ἐπαρχίαν σύμπασαν, σὶ δὲ φιλότιμοι Καππαδόκαι ὅπουδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκοντο ἠμιλλῶντο καὶ μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν ἀκόμη τίς ζωηρότερον νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν μακαρίαν ψυχὴν τοῦ μεγάλου ἀναμορφωτοῦ τῆς πατρίδος. Μία δὲ ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας ἐκδηλώσεις τῆς εὐγνωμοσύνης ἦτο καὶ ἡ ἰδέα ἀνεγέρσεως μεγαλοπρεποῦς μνημείου μετὰ προτομῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ τόπου, ὁ ὁποῖος ἐκάλυψε τὰ ἱερὰ ὀστᾶ αὐτοῦ, παραπλεύρως τῶν τεσσάρων ἀγλαῶν αὐτοῦ τέκνων, τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς, τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου καὶ τῶν δύο ὀρφανοτροφείων, ἵνα καὶ μετὰ θάνατον ἐξακολουθῇ νὰ βλέπῃ καὶ νὰ ἐντροφᾷ εἰς τὸ ἄγαλμα τῶν πόσιων του. Τῆς ἀξιεπαίνου αὐτῆς ἰδέας τὴν πρωτοβουλίαν ἔσχε πάλιν ὁ κ. Παν. Μηνιάδης καὶ εἰργάσθη ἄλλοτε, κατὰ τὸ 1906, ὅπως καταρτισθῇ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς τοῦτο ἐξ ἐπιλέκτων Καππαδο-

κῶν, ἐλήφθη δὲ ἡ κυβερνητικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἄδεια πρὸς διενέργειαν ἑράνων. Ἀλλὰ τὸ ἔργον προσέκρουσε εἰς περιστατικὰ ἀντίξοα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ ἀνεστάλη. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ τὸ ἐγγεῖρημα πρὸς αἰώνιον ἔπαινον καὶ τοῦ ἀειμνήστου Kaisareias Ἰωάννου τοῦ τὰ μέγιστα ὑεργήσαντος, ἀλλὰ καὶ τῶν Καππαδοκῶν τῶν τὰ μέγιστα εἰδότην εὐγνωμονεῖν τοῖς εὐεργέταις.

Ἡ μνήμη αὐτοῦ θὰ διατηρηθῆται ἀγήρως εἰς τὰς ψυχὰς οὐ μόνον τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν τιμώντων.

Ὁ δὲ κλεινὸς Μητροπολίτης Πελαγονείας Ἰωακείμ Φοροπούλος γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τῷ 1859 μετὰ τὰς ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῆς πατρίδος αὐτοῦ σπουδὰς εἰσήχθη εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ θεολογικὴν Σχολήν. Ἀφοιτήσας δὲ ταύτης τῷ 1880 ἐχειροτονήθη διάκονος ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' καὶ ἀπεστάλη εἰς Ἑσπερίαν, δαπάνη, τῶν ἀδελφῶν Μαυρογορδάτου τοῦ Μιχαὴλ Ζαρίφη καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἵνα σπουδάσῃ θεολογίαν καὶ φιλοσοφίαν ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῆς Ὁξωνίας, Λειψίας, Μονάχου καὶ Γένης. Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας τῷ 1887, ἐπανῆλθεν εἰς Κων]πολιν, καὶ μετ' ὀλίγους μῆνας ἐκλήθη εἰς τὴν διεύθυν-

σιν τῆς ἐν Kaisareia Ροδοκανακείου Ἱερατικῆς Σχολῆς, ἡ ὁποία εἶχεν ἀνάγκην τῶν στιβαρῶν χειρῶν τοιοῦτου δεξιού πηδαλιούχου.

Πῶς ἐδίδαξεν εἰς τὸ ἀγλαόλαρον τοῦτο φυτώριον τῶν Μουσῶν, τίνα ζωὴν ἐνέπνευσε εἰς τε τοὺς διδάσκοντας καὶ εἰς τοὺς διδασκομένους, πόσῃν φρόνησιν καὶ δραστηριότητα ἀνέπτυξε περὶ τὸ διευθύνειν καὶ πόσον συνετέλεσε διὰ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ Σχολὴ ὡς ἰσοβάθμιος πρὸς τὰ λοιπὰ Γυμνάσια, μαρτυροῦσιν οἱ πολυάριθμοι καὶ ἀλησιμόνητον διατηροῦντες τὴν μνήμην αὐτοῦ μαθηταί. Ἐπανακάμψας εἰς Κων]πολιν τῷ 1889 ἰδιώτευσεν ἐπὶ τριετίαν ἐν Φαναρίῳ. Διευθύνων δ' εἶτα ἐπὶ διετίαν τὸ ἐν Σμύρῃ Γραικικὸν Νοσοκομεῖον, διορίσθη τῷ 1895 ἀρχαιοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων καὶ μετὰ ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν ἐξελέγη τῷ 1901 Μητροπολίτης Μελενίκου.

Ὅσοι παρηκολουθήσατε τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων ἐν Μακεδονίᾳ δύνασθε νὰ κρίνητε πόσον δύσκολος ἦτο ἡ θέσις τοῦ Ἀρχιερέως ἐν αὐτῇ. Καὶ διὰ τοῦτο εὐκόλως θὰ ἐκτιμήσητε τὴν ἐθνωφελῆ δράσιν τοῦ ἀοιδίμου Φοροπούλου καὶ ἐν Μελενίκῳ καὶ ἐν Μοναστηρίῳ, ὅπου μετ' ὀλίγα ἔτη μετετέθη. Ἡ Μακεδονία ἦτο τότε πεδῖον ἀγρίας πάλης μεταξὺ Βουλγάρων, Ἑλλήνων καὶ Τούρκων. Πλεῖστοι ἔπεσον μάρτυρες εἰς τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα. Ἄλλ' ἐν μέσῳ τῆς πυκνῆς φάλαγγος τῶν μαχητῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐκπολιτιστικῆς ἰδέας ἐξέχει ἡ ἱερὰ σκιά Ἰωακείμ τοῦ Φοροπούλου, τοῦ ἐμπνευσμένου ἐκείνου Ἑλλήνος Ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος πᾶσαν προσπάθειάν

του κατέτριβε πρὸς περιφρούρησιν τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας ἀπὸ τὸ μίασμα τοῦ σχίσματος, καὶ τοῦ Γένους του ἀπὸ τὰς ὑπερβασίας καὶ καταδρομὰς τῶν ξένων ὀρδῶν, μὴ πτοούμενος μήτε ἀπὸ τὰς ἐπανειλημμένας δολοφονικὰς ἀποπειράς τοῦ Βουλγαρικοῦ κομιτάτου, μήτε ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τοῦ Χαμητικοῦ καθεστῶτος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐχαρακτηρίζετο ἐπισήμως **ἀντάρτης** καὶ ἐζητεῖτο ἐπιμόνως ἢ ἀπομάκρυνσις του ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου πελαγονικοῦ πεδίου τῆς μάχης.

Ἐνῶ προπαγάνδαι καὶ ἀπολυταρχικαὶ κυβερνήσεις ἐπὶ πίνακι ἐζήτουν τὴν κεφαλὴν του, ὁ Φοροπόυλος εἶχε τὸ θάρρος νὰ κηρύττῃ εἰς τοὺς πιστοὺς ὀρθοδόξους Ἕλληνας αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου ἀρχιερατικοῦ αὐτοῦ θρόνου· «οἱ φόνοι, ἀγαπητοί, δὲν ἀραιοῦσι τὰ ἔθνη· τοὺς Ἕλληνας δὲν πτοοῦσιν αἱ σφαγαὶ, αἱ πιέσεις καὶ αἱ ραδιουργίαι· τὸ πολὺ ἀυξάνουσι τὸν ἀριθμὸν τῶν μαρτύρων . . .»

Ἄλλὰ πρὸς ἀποσόβησιν κινδύνων καὶ ταραχῶν, ἀπαιτήσῃ κυβερνητικῇ, ἐδέησε τέλος νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς πεφιλημένης αὐτοῦ ἐπαρχίας, καὶ ὡς Συνοδικὸς παρέμεινεν ἐπὶ διείαν ἐν Φαναρίῳ. Καὶ ἐκεῖ δὲν ὤκνησε νὰ ἀναπτύξῃ τὸν ἔνθουν ζῆλόν του, ὑπὲρ τῶν προνομίων καὶ τῶν δικαίων τοῦ Γένους, γενναίως μαχόμενος ὡς ἀτρόμητος στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τελευταίας του πνοῆς, ἀναδειχθεὶς ἐν πᾶσι πρότυπον ἀληθοῦς ποιμένος.

Ἀπὸ τῆς 31 Ἰανουαρίου 1909 ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ἔθνος θρηνεῖ τὸν θάνατόν του, τὸ δὲ σεμνὸν ὄνομά του εὐγνωμόνως φέρεται ἔκτοτε εἰς τὰ στόματα τῶν Πανελλήνων εἰς αἰώνιον αὐτοῦ εὐφημιον μνήμην. Ἄσημος εἶνε καὶ θὰ παραμείνῃ ἴσως ἄσημος εἰς μίαν γωνίαν τοῦ νεκροταφείου τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ τάφος τοῦ αἰοιδίμου ἀνδρός, ἀειθαλῆς ὅμως θὰ στολίσῃ τὴν μνήμην τοῦ Φοροπούλου ὁ τῆς δόξης φωτοστέφανος.

Ἴδου τίνων καὶ ποίων Ἀρχιερέων τὴν μνήμην ἐκλήθημεν σήμερον νὰ τιμήσωμεν. Ἐγκαρδίως λοιπὸν εὐχόμενοι αὐτοῖς αἰώνιαν τὴν μνήμην καὶ μακαρίαν τὴν ἀνάπαυσιν, ἃς ἱκετεύσωμεν τὸν Πανάγαθον τοιοῦτους ποιμένας πάντοτε νὰ ἀναδεικνύῃ εἰς τὴν λογικὴν Αὐτοῦ ποιμνὴν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους.

Ἐν Ἀμισῷ τῇ 10ῃ Μαΐου 1920.

Ν. Δ. Σουμελίδης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΠΡΟΣ ΑΝΕΓΕΡΣΙΝ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Ὅτε κατὰ τὸ 1903 μετέβην ἐξ Ἀμισοῦ εἰς τὴν πατρίδα μου Ζινδζήδερε τῆς Καισαρείας, ἀπαραίτητόν μου καθήκον ἐθεώρησα, ὅπως, ὡς μὴ παρευρεθῆις εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀοιδίμου Καισαρείας Ἰωάννου, ἐπισκεφθῶ τὸν τάφον Αὐτοῦ, κείμενον παρὰ τὰ πρόθυρα τοῦ ὄρφανοτροφείου τῶν ἄρρένων. Παρὰ προσδοκίαν δὲ εἶδον ἐπὶ τῆς σωροῦ τοῦ ἀοιδίμου ὄρφανοτρόφου ἀπλῆν τινα πέτραν καὶ περὶ αὐτὴν ἀνθη ἐντὸς σκωριασμένων τενεκέδων πεφυτευμένα παρὰ τῶν ὄρφανῶν. Ὅντως ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη θεὰ ἦτο δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον, λίαν ἀλγεινὴ καὶ σπαραξικάρδιος. Τὸ δὲ παράδοξον: Μετὰ τὴν μετὰστασιν τοῦ μακαρίτου ἢ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ τότε ἐπισκόπου, νῦν δὲ ἀγίου Ἀγκύρας κ. Γερβασίου Σαρασίτου συνέλευσις εἶχεν ἀποφασίσαι ἵνα ἀνεγερθῆι μνημεῖον μεγαλοπρεπὲς καὶ ἀντάξιον τῷ φιλοστόργῳ ποιμένι καὶ πνευματικῷ τῆς ἐπαρχίας πατρί. Καὶ κατὰ τὴν λιτανείαν τῆς ἀποτομῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἔκ τινος λυπηροῦ συμβάντος, κατανοήσας τὸν σκοπὸν τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῆς ἤδη ληφθείσης ἀποφάσεως ἐσκέφθην κατ' ἐμαυτόν, ἵνα ἐν καταλλήλῳ καιρῷ, τὸ κατ' ἐμὲ ἐνεργήσω πρὸς ἀνέγερσιν μνημείου ἐπιτυμβίου τῷ νέῳ Μεγάλῳ Βασιλείῳ κατὰ τὸν Μαργαρίτην Εὐαγγελίδην, καθηγητὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ὅθεν ἅμα τῇ εἰς Ἀμισὸν ἐπανόδῳ μου, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς τοιαύτης θλίψεώς μου κατὰ τὴν σύνταξιν τῷ 1905 τῆς διαθήκης τῆς μακαρίτιδος Θεανοῦς Γ. Παπάζογλου, ἀδελφῆς τοῦ ἐξοχωτάτου κ. Τζῶν πασᾶ Ἀβρααμίδου, κατέπεισα

αὐτὴν μετὰ τοῦ μακαρίτου κ. Ν. Ἰσαακίδου τοῦ ἐπίσης ἐκ τῶν ἐνθέρμων ὀπαδῶν τοῦ ἀοιδίμου Καισαρείας Ἰωάννου, ὅπως διαθέσῃ καὶ δέκα λίρας, ὡς ἀπαρχὴν δι' ἀνέγερσιν μνημείου τῷ Καισαρείᾳ Ἰωάννῃ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλοπρεπέστερου, διαρκεστέρου καὶ καθολικωτέρου, μέλλοντος δὲ νὰ ἐξασκήσῃ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τε τοὺς εὐσεβεῖς καὶ φιλομούσους Μικρασιάτας καὶ πάντα ἄλλον ὀρθόδοξον Ἕλληνα.

Τὸ ἐπιὸν ἔτος, ὅτε ἀφικόμεν κατὰ Ἰούλιον εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ σύσκεψιν μετὰ πολλῶν προκοίτων φιλογενῶν Καππαδοκῶν καὶ ἐνθέρμων θιασωτῶν τοῦ ἀειμνήστου καὶ ἀποφοίτου τῆς κατὰ Καισάρειαν Ἱερατ. Σχολῆς ἀπετάθη εἰς τὸν ἐν Χάλκῃ παραθεορίζοντα μακαρίτην ἤδη Κωστάκην ἐφ. Βαϊάννην, ἄκρον θιασώτην τοῦ ἀλήστου μνήμης Ἱεράρχου τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς Καππαδοκίας διὰ τῆς ἐξῆς ἐπιστολῆς:

Ἐξοχώτατε,

Ἴσως ἄγνωστον τυγχάνει τῇ Ὑμ. Ἐξοχότητι ὅτι ὁ ἀοιδίμος Καισαρείας Ἰωάννης, ὁ πολυτρόπως μοχθήσας καὶ θυσιάσας τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἐπὲρ τῶν ἀγλαῶν αὐτοῦ τέκνων, ἦτοι τῆς κατὰ Καισάρειαν Ἱερατ. Σχολῆς, τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου καὶ τῶν Ὀρφανοτροφείων τῶν τε ἄρρένων καὶ θηλέων, σήμερον διατελεῖ στεροῖμενος μνημείου. Μὴ ἀνεχόμενοι τοῦτο πολλοὶ τῶν φιλομούσων Καισαρέων καὶ τῶν τέκνων Αὐτοῦ μετὰ τόλμης καὶ ἐλπίδος παρουσιάζονται ὅπως πάσῃ δυνάμει ἐνεργῶσι καὶ ἐνεργοῦσι πρὸς ἴδρυσιν διὰ προαιρετικῶν συνδρομῶν μνημείου ἀξιοπρεποῦς τοῦ ἀλήστου μνήμης καὶ μεγάλου τῆς Μ. Ἀσίας εὐεργέτου. Ὅθεν παρακαλεῖται ἐνθέρμως καὶ ἡ Ὑμ. ἐξοχότης, ὅπως, εἰ δυνατόν, ἐνθαρρύνῃ τὴν τολμηρὰν ταύτην ἐπιχείρησιν τοῦ ταπεινοῦ ἀποφοίτου τῆς Ἱερ. Σχολῆς, καὶ τέκνου τοῦ τακτικοῦ αὐτῆς ἱατροῦ Σαράντη.

Κων]πολις, τῇ 3 Αὐγούστου 1906.

Παναγιώτης Σ. Μηνιάδης.

Τῆς Ἀ. Ἐξοχότητος πάνυ προθύμῳ; υἱοθετησάσης τὴν αἴτησιν ταύτην μετὰ σκέψεις καὶ ἀνταλλαγᾶς γνωμῶν μετὰ προκρίτων Καισαρέων ἐπεδόθη δι' ἐμοῦ ἢ κάτωθι ἀναφορά τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Ἰωακείμ τῷ Γ', τῷ λίαν ἐπιστηθίῳ καὶ ἀκραιφνεῖ φίλῳ τοῦ κυρίου Ἰωάννου.

**Πρὸς τὴν Α. Θειοτάτην Παναγιότητα
τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην
Ἰωακείμ τὸν Γ'.**

Παναγιώτατε,

Ὡς εἶναι γνωστὸν τῇ Ὑμετέρᾳ Θ. Παναγιότητι ὁ αἰδιμοῦ; μητροπολίτης Καισαρείας Ἰωάννης Ἀναστασιάδης κατὰ τὴν διακυβέρνησιν τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐπαρχίας διαρκέσασαν εἴκοσι πέντε ὅλα ἔτη, ἀνεράνη ποιμὴν φιλόστοργος καὶ συνειτὸς Ἱεράρχης ἔξοχος καὶ εὐεργετικὸς παρασχὼν ἑαυτὸν πρότυπον ἀξιολίμητον ἀρετῆς, σωφροσύνης καὶ αὐταπαρησίας. Ἰδίως ὁμοῦ ἀνέλαμψεν ἅπας ὁ θησαυρὸς τῆς φιλογεννοῦς Αὐτοῦ καρδίας καὶ δράσεως ἐν ὑπερανθρώποις καὶ ἀκαταβλήτοις ἐνεργείαις Αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς συστάσεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἀγλαῶν τέκνων τῶν πολυετῶν πόνων αὐτοῦ, ἦτοι τῆς Ἱερατικῆς-Σχολῆς, τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου καὶ τῶν δύο Ὁρφανοτροφείων.

Τοιοῦτου ἀριπρεποῦς Ἱεράρχου τὴν ἱερὰν μνήμην θέλει βεβαίως ἀναγράψει ἢ ἡμετέρα Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Ἐθνικὴ Ἱστορία ἐν ταῖς χρυσαῖς αὐτῆς δέλτοις. Ἀπτότερον ὁμοῦ καὶ ὁρατώτερον σημεῖον εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ σεπτὸν αὐτοῦ ὄνομα ἐπιθυμοῦντες νὰ προσφέρωσι πολλοὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων συνεπαρχιωτῶν ἀνέβηκαν εἰς τοὺς εὐσεβάστως ὑποφαινομένους τὴν ἐντολὴν τοῦ νὰ ἀνεγερθῇ διὰ κοινοῦ ἔδραν ἑπιτύμβιον μνημεῖον ἐφ' οὗ τόπου κατετέθη ἡ σω-

ρὸς τοῦ αἰδιμοῦ; Ἰνευματικοῦ ἡμῶν πατρός. Πρὸς τοῦτο ἐπικαλούμενοι κατὰ πρῶτον λόγον τὴν ἐγκρισιν καὶ τὰς εὐλογίας τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος; ἱκετεύομεν Αὐτὴν, ὅπως εὐδοκήσῃ νὰ ἐφοδιάσῃ ἡμᾶς διὰ τῆς ἀπαιτουμένης Πατριρχικῆς ἀδείας καὶ τοῦ δέοντος συστατηροῦ γραμματος.

Κατασπαζόμενοι τὴν σεπτὴν Αὐτῆς δεξιὰν διατελοῦμεν μετ' ἀφοσιώσεως καὶ σεβασμοῦ τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος πειθήνια τέκνα.

Ἐν Κων/πόλει, τῇ 9 Αὐγούστου 1906.

Δὲν δύναμαι νὰ περιγράψω κατὰ πόσον ἡ Α. Παναγιότης ἅμα τῇ ἀναγνώσει τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐνεθουσιάσθη, πῶς ἱσταμένη ὀρθία ἐπέδειξε σχέδιον μνημεῖου καὶ ὁποίας συμβουλᾶς καὶ ὁδηγίας μετέδωκε πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου πόθου. Καὶ ἐν τῷ ἐνεθουσιασμῷ Αὐτοῦ ἀμέσως ἀνέθεσε τῇ ἀγία καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ ὑπ' ἀρ. πρωτοκόλ. 5514.

Τὴν 12 δὲ Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἐδημοσίευσεν τὰ ἑξῆς:

Υἱικὴ Εὐλόγησις

Οἱ ἐκ τῆς εὐσεβοῦς πρώτης Καππαδοκίας Ὁρθόδοξοι τιμῶντες τὴν μνήμην τοῦ μακαρίτου Μητροπ. Καισαρείας Ἰωάννου, τοῦ πολλὰ καμόντος ὑπὲρ τῆς Ἱερατικῆς ἐν Καισαρεία Σχολῆς, καὶ τῶν τιμώντων τὴν φιλογένειαν καὶ εὐσεβίαν τῶν Καισαρέων φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων, ἀπεφάσισαν ν' ἀνεγείρωσι μνημεῖον ἐπιτύμβιον ἐφ' οὗ τόπου κατετέθη τὸ γεηρὸν τοῦ ἀειμνήστου σκῆνος, ὡς ἀνηγγέλθη τῇ μητρὶ Ἐκκλησίᾳ. Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τοῦ ἔργου τούτου συνέστησαν ἐπιτροπεῖαν ἐκ τῶν ἐνταῦθα Καισαρέων ἀξιοτίμων κ. κ. Π. Μ. Τσαούσογλου, Χ. Πατρικιάδου, Ν. Συμεώνογλου, Μ. Κ. Ἀποστόλογλου καὶ Π. Σ. Μηνιάδου.

Ἐν τῷ μεταξύ πρὸς τελειωτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ τέλη Ἰουλίου 1906 εἶχον ἀποκαθῆ καὶ εἰς τὸν ἐν

Ἀθήναις Σύλλογον τῶν Μικρασιατῶν, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐξῆς ἀπαντητικῆς ἐπιστολῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Αὐγούστου 1906

Ἀριθ. Πρωτ. 3837.

Περιοδούδατε φίλε κ. Η. Μηνιάδη

Εἰς Ἀμισόν

Ἐπειδὴ εἰς προσεχῆς φύλλον τοῦ περιοδικοῦ θὰ δημοσιευθῶσι τὰ ὀνόματα τῶν προσεγγόντων ὑπὲρ τῆς ιδρύσεως τοῦ μνημείου τοῦ μακαρίτου ἁγίου Καισαρείας, διὰ ταῦτα παρακαλῶ ὑμᾶς θερμῶς ὅπως καταστήσετε ἡμῖν γνωστὸν τὸ ὄνομα τῆς γυναικός, ἣτις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προσήνεγκε τὰς 10 λίρας, ὡς καὶ ἐὰν ἄλλοι τις προσήνεγκε ποσὸν 9, ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ ἱεροῦ σκοποῦ.

Μετ' ἀγάπης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Κωνσταντ. Γ. Αζμέρας

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

πρὸς τοὺς συνεπρωχιώτας καὶ μαθητὰς τῆς κατὰ
Καισαρείαν Ἱερατικῆς Σχολῆς ὑπὲρ ἀνεγέρσεως
μνημείου καὶ προτομῆς διὰ τὸν ἀοίδιμον
Καισαρείας Ἰωάννην

Γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι ὁ ἀοίδιμος μητροπολίτης Καισαρείας Ἰωάννης Ἀναστασιάδης, κατὰ τὴν διακυβέρνησιν τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐπαρχίας διαρκέσασαν εἴκοσι πέντε ἔτη ἀνεφάνη ποιμὴν φιλόστοργος παρασχὼν ἑαυτὸν πρότυπον ἀξιο-

μίμητον ἀρετῆς, σωφροσύνης καὶ αὐταπαρνησίας. Ἰδίως ὁμῶς ἀνέλαμψεν ἅπασ ὁ θησαυρὸς τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ καρδίας καὶ δράσεως ἐν ταῖς ὑπερανθρώποις καὶ ἀκαταβλήτοις ἐνεργείαις αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς συστάσεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἀγλαῶν τέκνων τῶν πολυετῶν πόνων αὐτοῦ ἧτοι τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου καὶ τῶν δύο Ὀρφανοτροφείων. Τοιοῦτου ἀριπρεπιῦς Ἱεράρχου τὴν ἱεράν μνήμην θέλει βεβαίως ἀναγράψει ἡ ἡμετέρα ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἐν ταῖς χρυσαῖς αὐτῆς δέλτοις. Ἀπτότερον ὁμῶς καὶ ὁρατώτερον σημεῖον εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ σεπτὸν αὐτοῦ ὄνομα ἐπιθυμοῦντες νὰ προσφέρωσι πολλοὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων συνεπρωχιωτῶν τῇ ἐγκρίσει καὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' ἀνέθηκαν εἰς τὴν ὑποφαινομένην Ἐπιτροπὴν τὴν ἐντολήν τοῦ νὰ ἀνεγερθῇ διὰ κοινοῦ ἐράνου μνημεῖον μὲν ἐφ' οὗ τόπου κατετέθη ἡ σωρὸς τοῦ ἀοίδιμου πνευματικοῦ ἡμῶν πατρὸς, προτομὴ δὲ παρὰ τὴν θύραν τοῦ Ὀρφανοτροφείου κατὰ συμβουλήν τῆς Α. Παναγιότητος. Πρὸς τοῦτο παρακαλοῦνται πάντες οἱ τιμῶντες τὴν μνήμην αὐτοῦ ὅπως συνεισφέρωσι τὰς προαιρετικὰς αὐτῶν συνδρομὰς ὑπὲρ εὐδοώσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 9 Αὐγούστου 1906.

- Π. ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥΣ
- Χ. ΠΑΤΡΙΚΙΑΔΗΣ
- Ν. ΣΥΜΕΩΝΟΓΛΟΥΣ
- Μ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΓΛΟΥΣ
- Π. ΜΗΝΙΑΔΗΣ

Τούτων οὕτως ἔχόντων καὶ τῶν διαφόρων τῆς πόλεως φύλλων, τῆς «Ἐπιθεωρήσεως», τῆς «Ἀνατολῆς» καὶ ἄλλων παροτρυνόντων τοὺς ἐπαρχιώτας καὶ μαθητὰς τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς Μ. Ἀσίας πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ τὰ τότε Βουλγαρικὰ ὡς ἀπασχολοῦντα τὴν Ἱεράν Σύνοδον τὴν ἐγκρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἣτις μόλις ἐγκριθεῖσα

τὴν 15 Σεπτεμβρίου παρεπέμφθη εἰς τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἐπὶ σκοπῷ ἀπὸ τοῦ 1902 μέχρι τοῦ 1906 παραπεμφθὲν μνημεῖον οὕτως ἢ ἄλλως ἀνεγείρεται καὶ ἢ φωτογραφικὴ εἰκὼν αὐτοῦ τῆδε κακεῖσε πέμπεται ὡς διαζωγραφίζεται ἐν τῇ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Δεκεμβρίου 1906 καὶ ἀριθ. πρωτ. 5429 ἐπιστολῇ τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου τῶν Μικρασιατῶν ἢ «Ἀνατολή».

Ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἡμῖν φίλε κύριε

Π. Ε. Μηνιάδης,

Εἰς Ἀμισόν

Ἐσχάτως ἐπεμψεν ἡμῖν ὁ σεβασμιώτατος ἅγιος Καισαρείας κ. Γερβάσιος φωτογραφικὴν εἰκόνα τοῦ ἐν Ζινδζίδερε ὄρφανοτροφείου, ἐν ἣ ὑπαικονίζεται καὶ μνημεῖον τοῦ αἰοιδίου Καισαρείας Ἰωάννου καθὸ ἀκριβῶς σχέδιον διευτυποῦτε ἡμῖν ἐν τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῇ ἡμῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τῆς 30 Ἰουλίου. Ἡ ταυτότης τοῦ μνημεῖου πρὸς τὸ ὑμέτερον σχέδιον ἄγει ἡμᾶς νὰ εἰκάσωμεν ὅτι αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνέργειαι ὑμῶν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως μνημεῖου τοῦ αἰοιδίου Ἰωάννου ηὔδοκίμησαν τόσον πολὺ ὥστε ἐντὸς ὀλίγου χρονικοῦ διαστήματος συνετελέσθη τὸ μνημεῖον χαίρομεν πολὺ διὰ τοῦτο, φρονοῦμεν ὅμως ὅτι πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ τὸ ἕτερον σχέδιον ἡμῶν, ἢ ἀνέγερασις πνευματικοῦ μνημεῖου διαρκεστέρου καὶ καθολικωτέρου μέλλοντος δὲ νὰ ἐξασκήσῃ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τε τοὺς εὐσεβεῖς καὶ φιλομούσους Μικρασιάτας καὶ πάντα ἄλλον ὀρθόδοξον Ἕλληνα.

Ἐὰν δὲ μὴ ἔδαπανήθησαν εἰς τὸ ἰδρυθὲν ἤδη μνημεῖον αἱ τῇ ἐπιμελείᾳ ὑμῶν γερόμεναι συνδρομαὶ, τότε ἔχομεν ἀρκοῦσαν ἀφορμὴν πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑμετέρου σχεδίου.

Ἐπολείπεται δὲ νὰ περισυλλεγῶσιν ἐπιμελῶς τὰ κατὰ τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός, ὅπως ἐκτελεσθῇ ἀρτία εἰκὼν τῆς εὐγενεστάτης, εὐσεβεστάτης καὶ φιλο-

μουσοτάτης ψυχῆς αὐτοῦ. Διὸ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως διαφωτίσητε ἡμᾶς περὶ τοῦ σημείου εἰς ὃ εὐρίσκεται ἢ ὑπόθεσις αὕτη, ἵνα ἐν γνώσει τῶν πραγμάτων χωρήσωμεν εἰς τὸ ἔργον.

Συγχαίροντες θερμότητα ὑμῖν, ἀγαπητὲ φίλε, διὰ τὰ φιλογενέστατα καὶ εὐσεβέστατα αἰσθήματα ὑμῶν καὶ εὐχόμενοι ὅπως ὁ Ὑψιστος χαρίζηται ὑμῖν ὑγιεῖαν τελείαν ὅπως ἐξυπηρετήσητε τοὺς εὐγενεῖς ὑμῶν πόθους καὶ ἴδητε αὐτοὺς πληρουμένους, διατελοῦμεν μετ' ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως καὶ θερμῆς ἀγάπης.

Ὁ Πρόεδρος

Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Κωνστ. Γ. Ααμέρας

(σφραγὶς τοῦ Συλλόγου)

Πρὸς δὲ αἱ ὡς ἀρχικὸν κεφάλαιον δι' ἀνέγερασιν μνημεῖου ἐπιτυμβίου ἀνταξίου τοῦ ἀκαμάτου Ἰωάννου διατιθεῖσαι παρὰ τῆς χήρας, Θεανοῦς Γ. Παπάζογλου δέκα λίραι διὰ τῆς ἐφημερίδος «Ἀνατολή» ἐπ' λέξει «μνημεῖον ἐπὶ μνημεῖου δὲν ἐπιτρέπεται» ἀπητήθησαν παρὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης, οἵτινες προτιμήσαντες ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ αὐτῶν τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἔμβασαν τὸ ἄνωθι ποσὸν τῷ τοῦ ὄρφανοτροφείου ταμίᾳ ἐπὶ ἀποδείξει, ἵνα ἐν εὐθέτω καιρῷ ἀνταπαιτήσωσιν αὐτὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ πόθου τῆς διαθέτιδος, ἣτις σαφῶς καὶ ὠρισμένως ὑπὸ τὸν ἄνωθι ὄρον διαθέτει τὰς δέκα λίρας, ὡς φαίνεται ἐν τῇ εἰς τὴν ἱεράν Μητροπολιν Ἀμασεῖας διατηρουμένῃ διαθήκῃ αὐτῆς.

Ἐγγραφον ἐν Διπλοκιονίῳ τῇ 2 Ἰουλίου 1920.

Π. Σ. Μηνιάδης

Πρὸς τὴν ἔντιμον Ἐφορείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ
Ὁρφανοτροφείου Ἀμισοῦ
Ἐνταῦθα

Ἐρέτιμοι Κύριοι,

Εἰς μνημόσυνον τοῦ μακαρίτου πατρός μου Σα-
ράντη Μηνιάδου, ἰσοβίου τακτικοῦ ἱατροῦ τῶν ἐν
Ζιντζίδερε Καππαδοκιῶν Ὁρφανοτροφείων, καὶ τοῦ
ἀοιδίμου Καισαρείας Ἰωάννου, ἰδρυτοῦ καὶ προνοη-
τοῦ αὐτῶν, ἐπεθύμουν νὰ παραθέσω ἐν γεῦμα εἰς τὰ
ὄρφανὰ τοῦ ἡμετέρου ἐνταῦθα Ὁρφανοτροφείου.

Ἡμέραν δὲ κατάλληλον πρὸς τοῦτο ἐξέλεξα τὴν
ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, διότι κατ' αὐτὴν ὁ μέγας
ἐκεῖνος ὄρφανοτρόφος ἀείμνηστος Μητροπολίτης συ-
νήθιζε ἃ παραθέτη εἰς τὰ ἡγαπημένα Αὐτοῦ ὄρφανὰ
γεῦμα πλουσιώτερον τοῦ συνήθους.

Ἐλπίζων ὅτι ἡ προᾶξις μου αὕτη, ὡς νεκροδείπνον
ἢ μακαριὰ, θὰ καθηδύνη τὰς μακαρίας ψυχὰς καὶ
τοῦ πατρός μου καὶ τοῦ κατ' ἐξοχὴν πατρός τῶν ὄρ-
φανῶν Καισαρείας Ἰωάννου, παρακαλῶ τὴν ἔντιμον
Ἐφορείαν τοῦ Ὁρφανοτροφείου νὰ δεχθῆ τὴν προσ-
φορὰν μου ταύτην καὶ νὰ ἐπιτοΨῆ ὅπως εἰς τὴν
τράπεζαν ἐκείνην παρακαθήσων ὁμοῦ μετὰ τῶν ὄρ-
φανῶν ἐκ μέρους μὲν τοῦ ἀοιδίμου Καισαρείας ὁ Ἱε-
ροκῆρυξ κ. Ν. Σουμελίδης, ἐκ μέρους δὲ τοῦ ὑποφαι-
νομένου ὁ Γραμματεὺς τῆς Μητροπόλεως κ. Χαρ. Φι-
λοθείδης.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ μετὰ πολλῆς ὑπολήψεως.

Ἐν Ἀμισῷ τῇ 12|25 Μαΐου 1920.

Η. Σ. Μηνιάδης.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΑΜΙΣΟΥ

Ἐν Ἀμισῷ, τῇ 27 Μαΐου 1920.

Ἐντιμε κ. Παναγιώτη Μηνιάδην

Ἐνταῦθα

Ἡ εὐγενῆς αἴτησις ὅπως ἐπιτραπῆ ὑμῖν νὰ
προσφέρητε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς
γεῦμα διὰ τὰ ὄρφανὰ μας, ὅπως καὶ ἡ ἱερὰ ἐπι-
θυμία νὰ παρακαθήσων εἰς αὐτὸ οἱ κκ. Ν. Σου-
μελίδης καὶ Χαρ. Φιλοθείδης, ἐγένετο δεκτὴ μετ'
εὐχαριστήσεως.

Διαβιβάζοντες ὅθεν ὑμῖν τὰς ἀπείρους εὐχα-
ριστίας τῶν ὄρφανῶν μας, διατελοῦμεν εὐχόμενοι
πατρικῶς.

Ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορίας

πρὸς Θεὸν εὐχέτης

ὁ Γενικὸς ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου

† Ὁ Ἐπίσκοπος Ζήλων Εὐθύμιος

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ

Τῷ ΑΟΙΔΙΜῷ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗ

(† 1902)

Ἀρχιερεὺς μὲν ἔην Ἰωάννης Καππαδόκεσσιν,
ποιμνῆς δ' εὐσεβίῃ τῖσεν ἐμοὺς καμάτους,
σκῆνος μὲν κρύψαν δροσερὴν λιτὴν θ' ὑπὸ πέτρῃν

ἀγχόθι μουσοπόλων παίδων τ' ὄρφανικῶν.
 Ὑπόθι δ' ἄρ ψυχὴ πτερυγίζει ἐπευλογέουσα
 ἔργα τ' εὐλαβίης ἠδὲ κ' εὐεργεσίας,
 ἵνα περ ἰδυοσύνη· πυρσὸς πάντη σελαγίζει
 πατρίδ' ἄν, ἡμετέραν ἠδὲ καὶ ἀλλοδαπὴν,

Εἰς τὸν αὐτὸν ἄλλο

Ἦ σεμνὴ σκοπιὴ βιοτῆς τε θήητρον ὁ χῶρος!
 τερπνοῖς δ' ἄρ μίχθεν πικρότεραι στοναχαί.
 Αἰγείρων ὀρέεις ὄρχον, πνοιῆς θ' ἀπαλῆσιν
 αὔρη φύλλα δονεῖ· ἀδύ τέ νυ κελαδεῖ
 νᾶμα μελισταγῆς, περὶ δ' ἄλσεα ἔν τε μελάθροισ
 μουσοπόλων ἔσμος παρθενικαὶ τ' αὐδαί.
 Δέρκεο δ' αὖ νεκύων χῶρον, ἵνα μίγδην κείνται
 ἄκριτός τε γέρον ἠδὲ καὶ ὀπλότερος
 ἠὲ πένης λυπρός τε καὶ ἀφνειὸς βιότιο.
 Τῶν δ' ἀγαθῶν φᾶτις μνάστις τ' αἰδία.
 Σὺ δε περ, ὦ ξεῖνε, παριῶν κλίμακας εὐτύκτους
 δυσκηδέας ἐλέει παῖδας ὄρφανικούς·
 φθογγὰς δειλοτέρους, θήκας σίτιοιο πενιχράς·
 ὧν πέρι πολλὰ παθῶν θνήσκω Ἰωάννης·
 νῦν δὲ πύλας φρουρέων μεγάροιο ἐπευλογέων τε
 ἀμπαύομαι καμάτων τόσσα θανοῦσι θέμισ.

ΣΗΜ. Τὸ δεύτερον ἐπίγραμμα δεικνύει τὴν θέσιν τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίου παρὰ τὰς βαθμίδας τῶν προπυλαίων τοῦ μεγάρου τῶν ὄρφανῶν. Ἐμπροσθεν τούτων εἶνε ἄλλος καὶ μεγάλη πλατεῖα, δεξιὰ δὲ τούτου τὸ γυμνάσιον, ἀριστερὰ τὸ παρθεναγωγεῖον, εἰς τὸ πέρας τῆς πλατείας πρὸς βορρᾶν τὸ ὄρφανοτροφεῖον τῶν θηλέων, ὀπισθεν δὲ τὸ ὄρφανοτροφεῖον τῶν ἀρρένων, τὸ νεκροταφεῖον τῶν Φλαβιανιτῶν, μετενεχθὲν ἐκ τῆς ρηθείσης πλατείας.

Μισαήλ Σ. Συμεωνίδης, ἰατρός
 (ἐν Πάφῳ)

Ἐκ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τῆς 27 Ἀπριλίου 1919

ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΟΙΔΙΜΟΝ

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΗΝ

Σεβασμιώτατε, σεμνὴ τῶν λειτουργῶν τοῦ
 Ὑψίστου χορεία, εὐσεβὲς ἐκκλησίασιμα

Ἐάν ποτε ὑπῆρξαν λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου θεαρέστως ὑπηρετήσαντες ταῖς ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας φιλανθρωποῖς βουλαῖς τῆς θείας Προνοίας μεταξὺ τούτων περιφανῆ κατέλαβε θέσιν ὁ ἀοίδιμος Ἱεράρχης Μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας Ἰωάννης ὑπὲρ οὗ τελεῖ σήμερον εὐγνωμόνως ὁ Σύλλογος τῶν Μικρασιατῶν «ἢ Ἀνατολή» τὸ ἱερὸν τοῦτο μνημόσυνον.

Ὁ πρωτόθρονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Μητροπολίτης Ἰωάννης ἦν βλαστὸς τῆς ἀριστοτόκου Καππαδοκίας, τῆς λαμπρυνάσης τὸ στερέωμα τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας διὰ τῶν μεγίστων τοῦ χριστιανισμοῦ φωστήρων παρεσκευάσθη δὲ ὡς ἐκείνοι σκεῦος ἐκλογῆς τῆς Ἐκκλησίας ἀνυψώσας ἑαυτὸν διὰ σπουδῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, ἐν τῇ κατὰ Χάλ-

κην Θεολογικῇ Σχολῇ καὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῶν τε Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἐσπερίας Εὐρώπης εἰς τὴν ἀκροτάτην περιωπὴν τῆς καθ' αὐτὸν θύραθεν καὶ ἱερᾶς σοφίας.

Τοιοῦτον δ' ἀναδειχθέντα κατέστησεν ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καθηγητὴν τῆς Θεολογίας ἐν τῇ ὑπερτάτῃ ἐκείνῃ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Θεολογικῇ τῆς Χάλκης Σχολῇ καὶ μετ' ὀλίγα ἔτη Σχολάρχην τῆς μεγαλωνύμου τοῦ Γένους Σχολῆς τῆς γεραιτάτης φιλοσοφικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς.

Ἐν ταῖς σπουδαιοτάταις ταύταις θέσεσιν οὕτω διέπρεψεν ὁ αἰδίδιμος, ὥστε ἡ μήτηρ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία χηρεύσαντος τοῦ πρώτου θρόνου τοῦ κλίματος αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ πρώτας καὶ μεγίστας τὰς ἀνάγκας ἔχοντος καὶ χρῆζοντος ἐπομένως ἀνδρὸς ὑψίστης διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς δυνάμεως καὶ κοινωνικῆς σοφίας καὶ ἀνταξίου διαδόχου τοῦ πολλοῦ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἔνθεον ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρῴας παιδείας ζῆλον Εὐσταθίου τοῦ Κλεοβούλου, ἔστρεψε τὰ βλέμματα αὐτῆς πρὸς τὸν περινούστατον Σχολάρχην τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς Ἰωάννην, νὰ καθίσῃ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Ὡς ὁ μέγας τῆς Ἐκκλησίας φωστήρ καὶ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος κληθεὶς κατῆλθεν εἰς τὴν κυβερνήσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Καισαρείας φέρων τὴν ἀπροσμάχητον πανοπλίαν τῆς σοφίας καὶ τῆς εἰς πᾶσαν ἀρετὴν ἀσκήσεως, οὕτω καὶ ὁ συμπολίτης

αὐτοῦ Ἰωάννης ἀνέβη εἰς τὸν ἔνδοξον ἐκείνου θρόνον ἀρίγνωτα τῆς παιδείας, τῆς συνέσεως καὶ τῆς πρακτικῆς αὐτοῦ δράσεως δείγματα τῇ Ἐκκλησίᾳ παρασχών.

Ὡσπερ δ' ὁ μέγας Βασίλειος εἶχε νὰ στηρίξῃ τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς Καππαδοκικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῶν τότε συγκυκόντων καὶ ταρασσόντων τὴν Ἐκκλησίαν αἰρετικῶν, τῶν Ἀρειανῶν καὶ Εὐνομιανῶν ἀπειλούντων ἀνατροπὴν τοῦ ἐν τῇ Ἀ' οἰκουμενικῇ συνόδῳ ἀνακηρυχθέντος δόγματος, καὶ νὰ ἀποδείξῃ δι' ἔργων τὰς μεγάλας τοῦ χριστιανισμοῦ ἀρχάς, τὴν ἀγάπην καὶ φιλανθρωπίαν, οὕτω καὶ ὁ Ἰωάννης εἶχεν ὡσαύτως ἔνθεν μὲν νὰ στηρίξῃ τὴν ἀρχαίαν καὶ ἔνδοξον τῆς Καππαδοκίας Ἐκκλησίαν κατὰ τῶν ἐπ' αὐτὴν ἐπισκηψάντων παντοίου εἴδους προσηλυτιστῶν ἕκ τε τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου, οἷτινες κατὰ πρωτότυπον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας εἰρωνίαν νεόμυστοι ὄντες ἦλθον νὰ διδάξωσι τοὺς μυσταγωγούς καὶ μαθηταὶ τοὺς διδασκάλους, αἱ νεαρὰ Ἐκκλησίαι τὴν γεραρὰν καὶ πρωτότοκον, τὴν μύησασαν αὐτὰς τὰ δόγματα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἔνθεν δὲ εἶχε νὰ παραμυθῆσῃ τὰς θλίψεις καὶ τὰ ἐκ τῶν ἱστορικῶν συμφορῶν παθήματα τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης εἶχε καὶ ἔτι πλέον νὰ ἐπιτελέσῃ, ν' ἀνυψώσῃ δηλὰ δη τὴν ἔνεκα μακροίωνων δυσκληρημάτων ταπεινωθεῖσαν Ἐκκλησίαν τῆς Καππαδοκίας καὶ νὰ ἐπαναγάγῃ τὰς φυγαδευθείσας ἐκεῖθεν Ἐλικωνιάδας καὶ Χορηβίτιδας Μούσας, ν' ἀ-

ποξέση ἀπὸ τῆς γλώσσης τῶν συμπολιτῶν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καὶ τῶν Γρηγορίων καὶ τοῦ Προκοπίου καὶ τῶν ἄλλων ἡδυλάλων Καππαδοκῶν τὰ ἐπικαθήμενα βάρβαρα ἐπικολλήματα, ἵνα λυθεῖσα ἀπὸ τῶν βαρβάρων δεσμῶν ἀναλάβῃ πάλιν τὴν παλαιὰν αὐτῆς Ἑλληνικὴν εὐστροφίαν καὶ τὴν ἡδύφθογον ἁρμονίαν δι' ἧς κατεκλήλει καὶ κατακληλεῖ μέχρι τοῦδε διὰ τῶν γραπτῶν αὐτῆς μνημείων πᾶσαν μὴ τελείως ἀπαμβλυνηθεῖσαν ἀνθρωπίνην ψυχὴν.

Ἐνταῦθα ἐδοκιμάσθη τοῦ ἱεράρχου Ἰωάννου τὸ μέγα ψυχικὸν σθένος, ὃ πληρῶν τὴν μεγάλην αὐτοῦ ψυχὴν ὑπὲρ τῆς πατρῴας εὐσεβείας καὶ παιδείας ἔνθεος ζῆλος, ἡ σπανία αὐτοῦ περίνοια καὶ ἡ ἀκατάβλητος πρὸς τὰς ἀντιξόους περιστάσεις ἀντοχή.

Εὐρὼν τὴν μεγαλῶνυμον αὐτοῦ ἐπαρχίαν εἰς διανοητικὴν ταπεινώσιν βυθισμένην καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ὑπὸ λογικῶν λύκων σπαρασσόμενον καὶ φθειρόμενον, ὑπὸ πενίας δὲ καὶ ἀπορίας ἐσχάτης συνεχόμενον κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς Καισαρείας ἀπέχουσας καὶ παρὰ τὴν κωμόπολιν Ζινδζίδερε κειμένην ἱερὰν Μονὴν Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου κολυμβήθραν θρησκευτικῆς, ἠθικῆς, ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναγεννήσεως οὐ μόνον τῆς Καππαδοκίας, ἀλλὰ καὶ τῶν πέριξ ἐπαρχιῶν.

Ἐνταῦθα ἠμπέδωσε καὶ ἀνέπτυξε τὴν ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Εὐσταθίου τοῦ Κλεοβούλου σχεδιασθεῖσαν ἱερατικὴν Σχολὴν ἀποδείξας αὐτὴν πρῶτον Διδασκαλεῖον τῆς τε ἰδίας καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἄλλων

ἐπαρχιῶν, δεύτερον φυτώριον ἱεροῦ κλήρου, τρίτον προγυμναστήριον ἐμπορικῆς, βιομηχανικῆς καὶ πάσης ἄλλης ὑψηλῆς πρακτικῆς ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ ἐνεργείας, καὶ τέταρτον γυμνάσιον ἐπιστημονικῆς προπαρασκευῆς ἀναγνωρισθὲν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς πολλοὺς κατ' ἔτος καλῶς προτετελεσμένους τῆς ἐπιστήμης νεαροὺς μύστας παραλαμβάνον ἐκ τοῦ σεμνοῦ ἐκείνου τῆς Καππαδοκίας προτελεστηρίου ἐκδιδάσκει καὶ λαμπροὺς τῆς ἐπιστήμης ἱεροφάντας ἀποφαῖνον ἀποστέλλει εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα μετὰ δικαίων ἐλπίδων περὶ τῆς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκεῖ κοινωνίας πολυειδοῦς δράσεως αὐτῶν.

Ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀνδρικῆς δράσεως λαμπρὸν τοῦτο φυτώριον ἵδρυσεν ἐκεῖ ὁ θαυμάσιος ἱεράρχης ἄλλο φυτώριον γυναικείας μορφώσεως, τὸ Καππαδοκικὸν Παρθεναγωγεῖον. ἐν ᾧ ἀνατρέφονται καὶ ἐκπαιδεύονται αἱ τῆς ἐπαρχίας διδασκάλισσαι καὶ ἐλληνοπρεπῶς μεμορφωμέναι οἰκοδέσποιναί.

Πλὴν τῶν δύο τούτων μορφωτηρίων ἵδρυσεν προσέτι ὁ νέος Μέγας Βασίλειος δύο Ὀρφανοτροφεῖα, ἐν τῶν ἀρρένων καὶ ἐν τῶν θηλέων, ἐν οἷς εὐρίσκουσιν ἀσφαλὲς ἄσυλον τὰ ὄρφανὰ τῆς Καππαδοκίας καὶ τῶν πέριξ χωρῶν, ἐκπαιδεύονται θρησκευτικῶς καὶ ἐλληνικῶς καὶ μανθάνουσι καὶ βιοποριστικὴν τινα τέχνην.

Περὶ τῶν τεσσάρων τούτων ἱερῶν ἰδρυμάτων ἐμερίμνησεν ὁ ἀοίδιμος ποιμενάρχης. ἵνα μὴ μόνον

ἑσώτερικῶς μετ' ἐπιτυχίας λειτουργῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἑξωτερικῶς οὕτω στερεῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς οἰκοδομηθῶσιν, ὥστε νὰ διατελῶσιν ἀπόλαυσις τῶν ὁμμάτων τῶν τε νῦν καὶ τῶν ἐπιγιγνομένων Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων.

Μικρὸν δὲ πρὸ τοῦ πολυκλαύστου θανάτου αὐτοῦ ὁ θαυμαστὸς ἀνὴρ ὁ ἐξ ἀπόρων πόρους εὐρίσκων κατώρθωσε νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὴν ἰδρυσιν ἰδιαίτερου καλλιμαρμάρου νοσοκομείου, πληροῦντος κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης τὰς θεραπευτικὰς ἀνάγκας ταύτης τῆς τῶν γραμμάτων πόλεως αὐτοῦ.

Πλὴν τῆς πόλεως ταύτης τῶν γραμμάτων καὶ πανταχοῦ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ἐφρόντισεν, ὅπως ὑπάρχωσιν ἀνάλογα πρὸς τοὺς δυνατοὺς πόρους τῶν πόλεων καὶ κωμοπόλεων καὶ χωρίων ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων καὶ θηλέων. Ὡστε ἂν καλέσωμεν αὐτὸν ἀναμορφωτὴν τῆς Καππαδοκίας, θ' ἀπονεύωμεν αὐτῷ δικαίαν καὶ ὀφειλομένην προσηγορίαν, ἣν ἡ ἱστορία ἀσμεναίτατα θ' ἀποδώσῃ αὐτῷ.

Τὴν ὑπὲρ ἀνυψώσεως τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων πρόνοιαν δὲν περιώριζεν ὁ ἀληθῆς ποιμενάρχης Ἰωάννης ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ἀναγκαίων μορφωτικῶν ἰδρυμάτων, ἐν τῇ ἀναζητήσει ἀρίστων λειτουργῶν τῆς παιδείας, ὧν ἡ εὕρεσις διὰ τε τὸ ἀπομεμακρυσμένον καὶ δυσκοινώνητον τοῦ τόπου καὶ διὰ τὴν ἀδυναμίαν πρὸς παροχὴν μεγάλων ἀντιμισθιῶν πολλοὺς καὶ ἀτρύτους παρεῖχε τῷ ἱεράρχῃ μόχθους, πολλὰς δὲ λύπας αἰ συχνὰ τῶν καθηγη-

τῶν ἀπομακρύνσεις καὶ μάλιστα τῶν ἀρίστων, ἀλλὰ πρὸς πᾶσι τούτοις οὐδέποτε διέλιπεν ἀγρύπνως ἐπιπτεύων τὴν γενομένην παιδευτικὴν ἐργασίαν καὶ ἕνα ἕκαστον τῶν μαθητῶν πλέον ἢ ὡς φιλόστοργος πατὴρ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ διαίτῃ, ἐν ταῖς μελέταις, ἐν ταῖς ἀσθενείαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς σχέσεσιν αὐτοῦ. Τοὺς μὲν ἐπιμελομένους καὶ εὐδοκιοῦντας ἐπήνει καὶ ἠϋλόγει καὶ παρεκελεύετο σφοδρότερον, τοὺς δ' ἀμελοῦντας πῶς ἢ ἄλλως ὑστεροῦντας συνεβούλευε καὶ ἐκέντριζε πρὸς τὸ καθῆκον, τοὺς ἀσθενοῦντας ἐνοσοκόμει ἀγρυπνῶν ὡς μήτηρ καὶ πατὴρ τὰς νύκτας ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου αὐτῶν καὶ διδοὺς αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ τὸ φάρμακον μὴ ἐμπιστευόμενος τοῖς νοσοκόμοις.

Ἀποπερατώσασι δὲ τὰς σπουδὰς αὐτῶν παρηκολούθει καὶ ἐβοήθει αὐτοῖς ἐν τοῖς πρώτοις βήμασι τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν δράσεως ἢ ἐν ταῖς περαιτέρω σπουδαῖς συνιστὰς αὐτοὺς τοῖς φίλοις καὶ παρακαλῶν τοὺς δυναμένους νὰ συντελέσωσι πρὸς τὴν ἀνύψωσιν αὐτῶν.

Πολυθρόλητον ὑπάρχει τὸ τοῦ Μ. Βασιλείου πρὸς τὸν Λιβάνιον: «Ἴδοὺ σοὶ καὶ ἕτερος ἦκει Καππαδόκης» πρὸς ὃ ἀναφερόμενος ὁ Λιβάνιος ἔγραψε πρὸς τὸν Μ. Βασίλειον «οἶδα ὅτι πολλὰκις τοῦτο γράψεις, τό «Ἴδοὺ σοὶ καὶ ἕτερος ἦκει Καππαδόκης». Πολλοὺς γὰρ οἶμαι, πέμψεις¹⁾. Φρονῶ δὲ ὅτι

1) Μ. Βασιλείου ἐπιστολαὶ ΤΑΖ καὶ ΤΑΗ ἐκδ. Migne, τόμ. 4, 1857.

τοῦτο δὲν ἐπανέλαβε τοσοῦτον συχνὰ ὁ Μ. Βασίλειος πρὸς τὸν Λιβάνιον ὅσον ὁ Ἰωάννης πρὸς τοὺς ἐνταῦθα φίλους αὐτοῦ καθηγητὰς τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ἐὰν ἀναλογισθῆ τις τί κατώρθωσε καὶ ἀπὸ τίνος δεινῆς ἀπορίας ἐν μιᾷ εἰκοσαετία ποιμενάρχης μικροῦ καὶ ἐν παντοίᾳ διατελοῦντος ἀπορία ποιμνίου καὶ ἄκων ἀναγκάζεται νὰ θαυμάσῃ τὴν κατορθωματικὴν τοῦ ἀνθρώπου δύναμιν, ἣν ἀγνοοῦντες δυστυχῶς οἱ πλεῖστοι πολιτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς περιβεβλημένοι ἀποδεικνύονται στειροὶ καὶ ἄγονοι.

Διὰ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις αὐτοῦ ἀνατραφέντες καὶ ἐκπαιδευθέντες ὑπὲρ πατέρα καὶ μητέρα ἐτίμων αὐτὸν καὶ ὡς εἰδωλον λατρείας ἔφερον αὐτὸν ἐν τῇ εὐγνώμονι αὐτῶν ψυχῇ.

Ἡ μνήμη αὐτοῦ δὲν θὰ διατηρῆται ζῶσα ἐν μόναις ταῖς ψυχαῖς τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων καὶ τῶν τιμώντων καὶ θαυμαζόντων τὴν ἀπαράμιλλον αὐτοῦ δρασίαν φίλων καὶ εἰδότην περὶ αὐτοῦ. Δὲν θὰ ἐπιβάλληται μόνον εἰς τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ὁρώντων τὰ ἐκπαιδευτήρια αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐκπαιδευομένων, ἀλλὰ συνδεθεῖσα μετὰ τῆς ἱερᾶς μνήμης καὶ συναθλητοῦ αὐτοῦ Μεγάλου Βασιλείου θὰ λατρεύηται εὐγνωμόνως ὑπὸ πάντων τῶν τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν τιμώντων καὶ ἐν ἀπωτάταις τοῦ μέλλοντος γενεαῖς, ὥσπερ καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ δὲν ἦτο πρόχειρος καὶ πρόσκαιρος θεραπεία παρουσῶν ἀναγκῶν, ἀλλ' ἀπέβλεπεν εἰς προεξασφάλισιν τοῦ ἀπωτάτου μέλλοντος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Ἐξελέξατο δὲ πρὸς

τοῦτο τὸν γονιμώτατον τρόπον τῆς σπορᾶς, καθ' ὃν εἰς κόκκος καταβαλλόμενος εἰς τὴν γῆν ἀποδίδωσιν ἑκατονταπλασίονα καὶ μυριοπλασίονα.

Ὁ μέγας τοῦ Ἀκράγαντος φιλόσοφος Ἐμπεδοκλῆς θέλων νὰ παραστήσῃ τὴν ἐξαίρετον καὶ θεοδώρητον ὀργάνωσιν τοῦ Πυθαγόρου ἐν τε τῷ δρᾶν καὶ τῷ ἀκούειν καὶ τῷ νοεῖν, δι' ἣν ὁ μέγας Σάμιος φιλόσοφος ἀρρήτῳ τινι καὶ δυσνοήτῳ θεϊότητι χρώμενος μόνος αὐτὸς ἐξ ἀπάντων τῶν ἐπὶ γῆς συνίει τὴν βαθεῖαν ἐννοίαν τῶν κοσμικῶν φθεγγμάτων ἀπ' αὐτῆς τῆς φυσικῆς πηγῆς καὶ ρίζης αὐτὴν ἀρούμενος, εἶπεν. Ὅποτε ὁ Πυθαγόρας συνεκέντρον τὴν γνωστικὴν αὐτοῦ δύναμιν, εὐχερῶς διέβλεπε τὰ μέλλοντα ἐπὶ δέκα καὶ εἴκοσι γενεὰς ἀνθρώπων.

Ἦν δὲ τις ἐν κείνοισιν ἀνὴρ περιώσια εἰδώς, ὃς δὴ μήκιστον πραπίδων ἐκτήσατο πλοῦτον, παντοίων τὰ μάλιστα σοφῶν ἐπήρανος ἔργων. Ὅπποτε γὰρ πάσησιν ὀρέξαίτο πραπίδεςσιν, ρεῖα γε τῶν ὄντων πάντων λεύσσεσκεν ἕκαστον, καὶ τε δέκ' ἀνθρώπων καὶ τ' εἴκοσιν αἰώνεσσιν²⁾.

Ὅ,τι εἶπεν ὁ Ἐμπεδοκλῆς περὶ τῆς προορατικότητος τοῦ Πυθαγόρου, τοῦτο δικαιοτάτα δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν περὶ τοῦ Ἱεράρχου Ἰωάννου. Τὸ διορατικὸν τοῦ ἀειμνήστου βλέμμα διασχίζον τὸ σκότος τοῦ μέλλοντος ἐξικνεῖτο ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας καὶ διορῶν τὰς δυναμένας νὰ ἐπισκήψωσιν ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος αὐτοῦ συμφορὰς ἀπεφάσισε τὸ

2) Ἐμπεδοκλέους ἐπη στίχ. 427—432 Παρὰ Mullach Fr. Philos. graecorum τόμ. I. σελ. 13.

ἐφ' ἑαυτῶ νὰ ἀποκόψη αὐτὰς ἐν αὐτῇ τῇ ρίζῃ αὐτῶν καὶ νὰ παρασκευάσῃ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ.

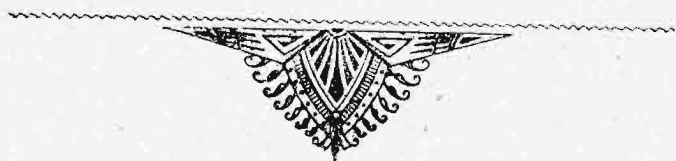
Ἐκ ταύτης τῆς περὶ τοῦ μέλλοντος περιδεοῦς προνοίας ἐπερρώννυε τὸ ἀσθενικὸν σαρκίον, ἐπορίζετο πόρους ἐξ ἀπόρων καὶ κατώρθωσεν ἐν μιᾷ εἰκοσαετία ἔργα ἐμπνέοντα τὸν θαυμασμὸν εἰς τὸν γινώσκοντα καὶ ἀναλογιζόμενον τὰς δεινὰς περιστάσεις τὰς δυσυπερβλήτους δυσχερείας τὰς ἐκ τοῦ ἀποκέντρου τῆς χώρας καὶ τὴν ἀπορίαν, ἀφ' ἧς ἀφωρμάτο ὁ μέγας ἐκεῖνος ἱεράρχης.

Τοιοῦτος ἀνεφάνη ὁ ἀοίδιμος τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχης, ὁ Καισαρείας Ἰωάννης, φιλόanthropos, φιλόμουσος, φιλόπατρις, εὐεργετικὸς, προβιβαστὴς τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς, ἀληθῆς ποιμενάρχης, πρότυπον παράδειγμα χριστιανικοῦ βίου φέρων τὴν χριστιανικὴν ἀρετὴν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ζῶσαν καὶ δρῶσαν καὶ ἀποτυπώσας αὐτὴν ἀειμνήστως ἐν ἔργοις, ἅτινα θ' ἀνακηρύττωσιν αὐτὴν πρὸς πάντας

ἔστι' ἂν ὕδωρ τε νάη καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλη

Αἰωνίε αὐτοῦ ἡ μνήμη!

(Ὁ ὡς ἄνω λόγος ἐγράφη κοινὸς καὶ εἰς τὸν Μητροπολίτην Προκοννήσου Παρθένιον, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ ἴδιον πρὸς αὐτὸν μέρος. Ἀθήναι, 1902).

ΠΡΟΣ ΤΟ ΖΙΝΔΖΙΔΕΡΕ

Μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, ἀκριβῶς κατὰ τὸ κέντρον τῆς Καππαδοκίας, δεσπόζει ὑπερύψηλον ὄρος χιονοσκεπὲς, ὁ περίφημος Ἀργαῖος, ἐξ οὗ κατὰ τὸν γεωγράφον Στράβωνα (Α' αἰὼν μ. Χ.) φαίνεται ἐκατέρωθεν ἢ τε Μεσόγειος θάλασσα πρὸς νότον καὶ ὁ Εὐξείνιος Πόντος πρὸς βορρᾶν. Ἐπὶ μιᾶς τῶν πολλαπλῶν καὶ ἐπιμήκων κλιτύων τοῦ ὄρους κεῖται τὸ ἱστορικὸν χωρίον Ζινδζίδερε, (Φλαβιανὰ ἢ Φλαβιανὰ κατὰ Α. Μ. Λεβίδην), ἔνθα ἡ λαμπρὰ καὶ ἀρχαία ἱερὰ Μονὴ τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ, ἀπέχουσα τῆς πόλεως Καισαρείας δίωρον διάστημα κατὰ διεύθυνσιν νοτιανατολικήν.

Τὴν ρηθεῖσαν ἱερὰν Μονὴν βυθιζομένην εἰς τὰ βάθη τοῦ ἀπαισίου παρελθόντος καὶ ἐπέκεινα χαρακτηρίζουσι πολλαὶ παραδόσεις καὶ συμβολίζουσι ὡς τὸ ἱερώτερον καὶ ὀνομαστότερον τῶν ὑπολειφθέντων κατ' Ἀνατολὰς μνημείων καὶ προσκυνημάτων. Οὐ μόνον πάμπολλοι ἡμέτεροι ἐκ τῶν περικειμένων Ἐπαρχιῶν Καισαρείας, Ἰκονίου, Ἀγκύρας, Ἀμασείας, Νεοκαισαρείας, Ἀδάνων ἐπισκέπτονται αὐτήν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ παράδοξον καθ' ὁμάδας ἔτι οἱ περίοικοι μουσουλμάνοι κατὰ πᾶσαν Πέμπτην συρρέουσιν εἰς αὐτήν καὶ διανυκτερεύουσιν εἰς τὸ ὑπόγειον (γερ-άλτη), ἀποκομίζοντες σωφρονοῦντας ὅλως καὶ ὑγιαίνοντας τοὺς πάσχοντας αὐτῶν.

Τὴν ἱερὰν Μονὴν ἐλάμπρυναν πλὴν ἄλλων διασήμων λογίων κληρικῶν (Γερμανὸς, Ἀγαθάγγελος) ὁ Μητροπολίτης Καισαρείας Καππαδοκίας περιώνυμος Παῖσιος [1831—1871] ὁ ἐκ Φαράσων [Βαραχησίων—Κοζάν—Ἀδάνων] καταγόμενος, καὶ εἰς τὴν Ἱδρυσιν τῶν ἐν Κων]πόλει Ἐθν. Φιλ. Καταστημάτων πολλὰ διὰ τῆς εὐρεσινοίας αὐτοῦ συμβαλὼν. Οὗτος κυρίως ἀπὸ τοῦ 1804 τρόφιμος τῆς διαληφθείσης Μονῆς ὑπάρξας ἐστερέωσε καὶ ἀνέπτυξε τὴν ἐν αὐτῇ Σχολὴν πρὸς μόρφωσιν τῶν τε ἱερέων καὶ τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν. Τὸ ἔργον τοῦ Παῖσιου διενεόθη ἵνα προαγάγῃ ἐπὶ τὸ εὐρύτερον καὶ τελειότερον ὁ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν θρόνον Καισαρείας κλεινὸς διάδοχος αὐτοῦ Εὐστάθιος ὁ Κλεόβουλος [1871—1876], ἀλλ' ὁ ἄωρος αὐτοῦ θάνατος ἐπελθὼν ἐματαιώσε τὸ μεγαλόβουλον σχέδιον.

Τῆς καλῆς εὐτυχίας ὅθεν ἐδράξατο ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Καισαρείας Ἰωάννης [1878—1902], οὐ μόνον συμπληρώσας ἀλλὰ καὶ τελειοποιήσας τὰ φιλόμουσα σχέδια τῶν προκατόχων Μητροπολιτῶν, εἰς πλειάδα ἀναδείξας τὰ κεντρικὰ Ἐκπαιδευτήρια τῆς ἐπαρχίας Καισαρείας, Γυμνάσιον πλήρες, Παρθεναγωγεῖον ἀνώτερον, Διδασκαλεῖον Νηπιαγωγῶν ἐσχάτως, Ὀρφανοτροφεῖον ἀρρένων, Ὀρφανοτροφεῖον θηλέων.

Πλεῖστοι ὅσοι ἐποτίσθησαν τὰ ἱερὰ νόματα τῆς πατρῶας παιδείας καὶ εὐσεβείας εἰς τὰ Ἐκπαιδευτήρια ταῦτα, οὐ μόνον τῆς κεντρῶς Ἀνατολῆς ἀλλὰ καὶ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Βιθυνίας καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς

Κωνσταντινουπόλεως ἐξορμώμενοι. Πλεῖστα δ' ὅσα ὀφείλουσιν οἷ τε Καισαρεῖς καὶ τὸ φιλόμουσον ὁμογενὲς ἰδίᾳ πρὸς τὸν ἀοίδιμον Ἰωάννην ὀργανώσαντα οὕτως ἀθορύβω; καὶ ἐθνοπρεπῶς σύστημα μορφώσεως τέλειον καὶ ἀμφιλαφὲς εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, τοὺς ἀγλαοὺς καρποὺς τοῦ ὁποίου σήμερον εὐαρέστως προσατενίζομεν ἐν τε τῇ πρωτεύουσῃ καὶ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ ὡς ἐξαιρετικῶ; εὐδοκιμούντας διακρίνοντες ἐν τε τῷ Κερδῶφ καὶ τῷ Λογίῳ Ἐρμῆ, τοὺς τροφίμους τῆς κατὰ Ζινδζίδερε, ὡς λέγεται, Ἱερατικῆς Σχολῆς καὶ τῶν λοιπῶν συναφῶν Ἰδρυμάτων.

Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἀθάνατος πνευματικὸς πατήρ καὶ Ἱεράρχης Ἰωάννης ἐκεῖνος ἀπηθανάτισεν ἀτρυτοῖς κόποις καὶ μόχθοις καὶ δωρεαῖς πλουσίαις μεγατίμων καὶ φιλομούσων ὁμογενῶν καὶ δὴ Καισαρέων [Θεοδώρου Ροδοκανάκη, Συμεῶν Σινιόσογλου, Λαζάρου Ξανθοπούλου καὶ ἄλλων πολλῶν] τὸ περιώνυμον κλέος τῆς Καππαδοκίας, ἀξίως τοῦ σεβασμιωτάτου αὐτῆς παρελθόντος μέχρι τῶν χρόνων αὐτῶν τοῦ μεγαλειοτάτου Φωστῆρος τῆς Σίκουμένης ἀπάσης Βασιλείου τοῦ Οὐρανοφάντορος [329—379], πόσον μᾶλλον καὶ τὰ σήμερον ἐπικρατοῦντα πολλαχοῦ λόγῳ εὐπορίας καὶ φιλοπατρίας πολυάριθμα τέκνα τῆς Καππαδοκίας δὲν ἀντοφείλουσιν ἵνα εἰς πρώτην εὐκαιρίαν οὐχὶ ἀπλῶ; ἀποτρέψωσι τὴν διάλυσιν καὶ ἀποσύνθεσιν τῶν ἀπὸ τοῦ 1882 καὶ 1891 συντελεσθέντων ἀνεκτιμήτων πνευματικῶν ἐναγωνισμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸ πληρέστερον καὶ τελειότερον κρατύνωσι τὰ εὐαγῆ ταῦτα ἰδρύματα καὶ προα-

γάγωσιν ἐπὶ μεγίστη μὲν καὶ λίαν ἐπικαίρω κοινωφελεία, φόρου δὲ τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης αἰδίου ὀφειλομένη ἀντιδόσει πρὸς τὸν ἀθανάτου μνήμης καὶ εὐλαβείας συντελεστήν αὐτῶν καὶ ἰδρυτὴν Ἰωάννην, τὸν μοναχικὸν ἐκείνον καὶ ἀπέριττον κληρικὸν, τὸν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὴν ιδέαὶν καὶ τὴν κοινωφελείαν μετ' αὐταπαρνήσεως μέχρις αὐτοθυσίας λατρεύσαντα καὶ ὑπὲρ αὐτῆς εἰς τέλος ἐνδόξως καμφθέντα καὶ ἀναπαυθέντα τῇ 28 Ἀπριλίου 1902, ἡμέρᾳ Κυριακῇ.

Τοῦ τηλικούτου ἀκριβῶς Ἰωάννου τὴν εὐσεβῆ μνήμην οὕτως εὐλαβῶς διαιωρίζει ὁ φιλότιμος καὶ εὐγνώμων ἐκδότης τοῦ παρόντος φυλλαδίου, τρόφιμος μὲν ἐκ τῶν ἀρίστων τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς, υἱὸς δὲ πατρῴων τοῦ ἰατροφιλοσόφου τῆς Σχολῆς ἀειμνήστου Σαράντη τοῦ ἐκ Ζινδζίδερε, ὁ καλὸς καὶ εὐγενὴς φίλος Παναγιώτης Σ. Μηνιάδης.

Κων]πολις, 6 Ἰουλίου 1920.

† Ὁ Ἀγκύρας Γεοβάσιος

— Διευθύνᾳ τὴν Ἱερ. Σχολ. Καισαρείας ἀπὸ τοῦ 1895—1900—

(*Ἐπιθὶ καὶ σχετικὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ μακαρίτου Α. Μ. Λεβίδου, τῷ ἐπιγραφομένῳ, «Αἱ ἐν Μονολίθοις Μοναὶ τῆς Καππαδοκίας καὶ Λυκαονίας», Κων]πολις, 1899, σελ. 67 κ. ἐξ.— Ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννου Κάλφογλου, Μονὴν Φλαβιανῶν, ἦτοι Ἱστορίαν τῆς ἐν Ζινδζίδερε τῆς Καισαρείας Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, εἰς γλῶσσαν Τουρκικὴν μὲ ἑλληνικοὺς χαρακτήρας).

ΤΕΛΟΣ

ΤΟ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΡΤΙΩΣ ΠΛΟΥΤΙΣΘΕΝ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΙΝ

ΓΑΜΗΛΙΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΩΝ, ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΩΝ, ΔΙΠΛΟΥΠΩΝ,
ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΝΕΚΡΟΣΙΜΩΝ ΚΤΛ.

ΤΑΧΥΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΙΑ

ΕΥΘΗΝΙΑ